

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99 Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 13 i od 15 do 19. Konto w Banku Społem, oddział w Łodzi 40 Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok. XXI — № 5
Czwartek 6 Stycznia 1938 r.
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetrowy przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt. w tekście gr. 50 zwyczajne gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Chiny nigdy się nie zgodzą na rokowania z najeźdźcą

Walka będzie długa i krwawa

Czang Kai Szek wzywa Chiny do wytrwania w walce

Rząd chiński wydał odezwę do ludności, zawiadamiając, że Japonia dwukrotnie proponowała Czang-Kaj-Szekowi zawarcie pokoju, lecz Chiny nigdy nie zgodzą się na warunki, ograniczające ich suwerenność i niezależność państwową. Walka będzie długa i krwawa, lecz naród chiński może być pewny zwycięstwa, o ile wytrwa do końca.

JAPONIA PRZYZNAJE, ŻE WOJNA BĘDZIE TRWAŁA DŁUGO.

Admirał Suetsugu, który został mianowany ministrem spraw wewnętrznych, w wywiadzie prasowym oświadczył, że gen. Czang-Kai-Szek stoi wobec trudnego dylematu. Jeżeli ulegnie wobec Japonii, życiu jego będzie zagrażało niebezpieczeństwo; jeżeli zaś będzie kontynuował swą obecną antyjapońską politykę, w Chinach będą dominowały wpływy sowieckie. Japonia musi być przygotowana do prowadzenia długotrwałych działań wojennych, zważywszy, że zajęcie Nankinu nie oznacza rozwiązania konfliktu.

JAPOŃCZYCY W RODZINNYM MIEŚCIE KONFUCJUSZA.

Kwatera wojsk japońskich donosi, że oddziały japońskie zajęły miejscowość Kufau, gdzie się urodził Konfucjusz.

Japończycy posuwają się obecnie naprzód po obu stronach linii kolejowej Tientsin — Vukeu i zajęli już miasto Su-Fu. Jak się zdaje, Japończycy podjęli ofensywę na wielką skalę pomiędzy liniami kolejowymi Tientsin — Pukeu i Pekin — Hankou.

Bo to się zwykle tak zaczyna

Najpierw dyktatura kliki militarnej, a potem monopartia

Prasa japońska donosi, że w rządowych kołach politycznych dojrzewa obecnie myśl o konieczności wprowadzenia systemu monopartyjnego. Pierwszy zasadniczy krok w tym kierunku został już poczyniony. W charakterze inicjatorów tego projektu wystąpili trzej działacze: sędziwy przewódca tak zw. ugrupowań patriotycznych Mitsuru Tojama, członek Izby parów, książę krwi Jezizo i b. członek najwyższej rady wojennej Jamamoto. Ogłosili oni wezwanie do społeczeństwa, rozpowszechniane obecnie w milionach egzemplarzy w kraju, o konieczności „niezwłocznego utworzenia jedynej partii, która w obecnej odpowiedzialnej chwili powinna zjednoczyć cały naród japoński".

Prasa japońska (oczywiście ta zależna od wiadomych czynników) stwierdza, że wpływy głównych partii — Minseito i Sejukaj sprowadzone zostały obecnie niemal do zera, wobec czego nowy projekt ma wszystkie szanse realizacji, zwłaszcza, że robotnicze partie zostały rozwiązane.

Biała śmierć w Alpach

Nie zostały jeszcze ukończone poszukiwania 8 ofiar lawiny na Schneeberg pod Wiedniem, a już nadchodzą z różnych stron Austrii wiadomości o zaginięciu coraz to innych turystów narciarzy w Alpach. Wczoraj ekspedycje ratunkowe wyruszyły w góry, celem poszukiwania zaginionych, co utrudniają jednak niebywałe zaspy śnieżne oraz wielki mróz. Równocześnie z całych północnych Włoch nadchodzą wiadomości o wielkich mrozach i licznych zaginięciach ludzi.

Silny mróz

Wczoraj w Warszawie zanotowano temperaturę —19,3 st., ciśnienie 753.6 mm., wilgotności 84 proc.

Dziś przewidywany jest dalszy silny mróz. Widzialność miejscami osłabiona z powodu przyziemnego zachmurzenia.

Życie w Związku Sowieckim

Kontrrewolucja na cmentarzu

Dalsze masowe rozstrzeliwanie „Wrogów Ludu"

Nastroje ludności sowieckiej, pozbawionej jakichkolwiek normalnych możliwości wypowiedzenia swych żalów i skarg, ujawniają się jednak na każdym kroku w najrozmaitszy sposób „Antysowieckie" myśli, zdania, wyrazy można znaleźć na ścianach domów, na drzwiach, na płotach, w ubikacjach publicznych.

„Leningradzkaja Prawda" (Nr. 298) donosi, iż miejscem „antysowieckiej agitacji" stał się cmentarz w Tichwinie (obwód leningradzki). Na krzyżach i tabliczkach nieznana ręka wypisuje obrażające władzę sowiecką opinie. Kpiny i wymysły, zredagowane wierszem i prozą, nie oszczędzają ani „wodzów", ani armii.

***

Procesy i rozstrzeliwania „szkodników" trwają w dalszym ciągu. W Chabarowsku rozstrzelani zostali: główny inżynier kopalń Artemowskich, Podstawin, dyrektor tych kopalń Manin i szereg innych pracowników. W Kirowgradzie rozstrzelano grupę „wrogów ludu", do której należało 8-miu członków partii z Galenskim na czele. Najliczniej procesy „szkodników" odbywają się w okręgu leningradzkim i na Dalekim Wschodzie. Wśród rozstrzelanych większość stanowią członkowie partii i administracji sowieckiej, oskarżeni o „zdradę", „szpiegostwo", sabotaż i t. p.

***

„Prawda" wzywa do przeprowadzenia czystki w moskiewskim konserwatorium państwowym, w którym stwierdzono fakty „wrogiej działalności".

Komisarz komunikacji ZSSR. zwolnił ze stanowisk i oddał pod sąd za działalność „antypaństwową" 6 wyższych kierowników dyrekcji moskiewskiej kolei obwodowej.

Motoryzacja armii angielskiej

Jak donosi „Daily Herald", minister wojny Anglii, Hore Belisha, złoży wkrótce oświadczenie, dotyczące motoryzacji armii angielskiej.

Według wiadomości dziennika, przygotowania postępują w tak szybkim tempie, że plan w całości wykonany zostanie w końcu roku 1938. Za podstawę planu przyjęte zostały, jak wiadomo, następujące wytyczne: 1) połowa wszystkich batalionów winna być wyposażona w lekkie karabiny maszynowe, 2) armia wyposażona ma być w setki nowych czołgów, 3) artyleria będzie zmotoryzowana za pomocą silnych traktorów, 4) armia terytorialna wyposażona będzie w samoloty najnowszego typu.

Na froncie Teruel

OGÓLNY WIDOK TERUEL.

Korespondent Havasa podaje, że w dniu wczorajszym na prawym skrzydle armii gen. Franco, w rejonie Villastar, toczyły się najbardziej zacięte walki. Na odcinku tym wojska rządowe podjęły rano i po południu kilka ataków, w celu wyrzucenia oddziałów faszystowskich z ostatnio zajętych przez nie pozycyj. O zmroku wojska gen. Franco podjęły ze swej strony przeciwnatarcia. Ze względu na warunki terenowe i masy śniegu, akcja ta nie dała większych wyników.

Pod rządami socjalistów

Finlandia zlikwidowała całkowicie bezrobocie i przywróciła spokój wewnętrzny w kraju

Uwagę kół politycznych w Finlandii zwrócił noworoczny wywiad przewódcy stronnictwa socjalistycznego i ministra skarbu Tannera, udzielony pismu „Suomen Socialidemokratti". W wywiadzie tym Tanner poddaje analizie roczną działalność obecnego rządu i sytuację gospodarczo-polityczną Finlandii, którą ocenia ze wszechmiar dodatnio. Finlandia — mówi minister — osiągnęła punkt szczytowy swego rozwoju finansowo - gospodarczego, zlikwidowała bezrobocie i usunęła drażliwe problemy wewnętrzne (zagadnienie mniejszości szwedzkiej), a rząd obecny rozporządza w parlamencie większością $2/3$ głosów. Przechodząc z kolei do polityki zagranicznej, Tanner zaznaczył, że „świat współczesny przywiązuje dużą wagę do zagadnień międzynarodowych, od których zależy jutro narodów. Wojna wewnętrzna w Hiszpanii, wypadki na Dalekim Wschodzie oraz krwawe widowisko u naszego wschodniego sąsiada, oto wypadki, które zmuszają wszystkich do znacznej obserwacji i wyciągnięcia wniosków dla własnego kraju.

I taki przemysł istnieje

w Centr. Okr. Przemysłowym

Policja Państwowa rozpoczęła dochodzenia przeciwko A. Czechowi z Pstrągówki koło Frysztaka, który podczas świąt poczęstował gości samogonką. Jeden z gości, Wojciech Wnęk, po wypiciu samogonki zachorował i zmarł.

Cyfry mówią

PO PRZEWROCIE HITLEROWSKIM LICZBA NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW PRZY PRACY WZROSŁA O 184 PROCENT.

Na podstawie oficjalnych danych, liczba nieszczęśliwych wypadków w „Trzeciej" Rzeszy stale wzrasta. W r. 1932 na 367,958 zatrudnionych w jednej z organizacyj zawodowych było 20,373 wypadków, w r. 1936 na 655,302 zatrudnionych — 57,882 wypadków. Wzrost zatrudnienia wyniósł 71%, wypadków nieszczęśliwych 184%. W r. 1932 na 1000 zatrudnionych było 52 wypadków, w r. 1936 — 88 wypadków.

Dopiero za 3 lata zapadnie decyzja w sprawie

podziału Palestyny

Tymczasem krwawe rozruchy trwają

W związku z wysłaniem przez rząd brytyjski komisji do Palestyny dla opracowania szczegółów planu podziału, podkreślić należy, że komisja ta będzie miała jedynie zadania techniczne. Komisja mianowicie opracuje szczegóły tych dwóch rozdziałów raportu palestyńskiej komisji królewskiej lorda Peela, które dotyczą przeprowadzenia podziału kraju na części: arabską i żydowską, oraz mianowania komisji finansowej dla opracowania wniosków finansowych, wynikających z podziału kraju. Komisja będzie miała prawo przedstawić również swe uwagi, o ile w ciągu swych prac **uzna plan podziału za technicznie niewykonalny, lub wymagający poważnych zmian.**

Praca tej komisji obliczona jest na szereg miesięcy. Wyniki jej przedstawione zostaną Izbie Gmin a następnie Lidze Narodów. W Londynie liczą się z tym, że stan przejściowy w Palestynie będzie trwał nie mniej niż trzy lata.

***

W Palestynie doszło wczoraj znów do starcia zbrojnego między bandą 40 uzbrojonych Arabów a wojskiem i policją. Starcie nastąpiło blisko granicy syryjskiej koło wsi Saffa w chwili, gdy banda przekroczyła granicę i usiłowała przedostać się w głąb kraju. Trzech Arabów zostało zabitych, reszta rozproszona uciekła z powrotem do Syrii.

Pierwsza rozprawa o strajk chłopski z rejonu warszawskiego

W dniu 13 b. m. Sąd Okręgowy warszawski na sesji wyjazdowej w Grodzisku rozpatrywać będzie sprawę pięciu członków Stron. Ludowego z prezesem Koła w Mrokowie, J. Dąbrowskim, na czele, oskarżonych o stosowanie terroru w czasie strajku chłopskiego w ub. r. Wszyscy oskarżeni odpowiadać będą z wolnej stopy. W

Olbrzymie wrażenie orędzia prezydenta Roosevelta

Orędzie noworoczne prezydenta Roosevelta jest w dalszym ciągu przedmiotem licznych komentarzy zarówno w kołach politycznych jak i gospodarczych Ameryki. Pod względem gospodarczym uchodzi za pewne, że program gospodarczo - społeczny prezydenta Roosevelta będzie przeprowadzony z całą energią przy równoczesnym znacznym rozszerzeniu jego terytorialnego zasięgu. Ideologiczne zaś wyznanie prezydenta, wypowiadające się za demokracją, równoznaczne jest z odrzuceniem wszelkich koncepcyj o narzuceniu narodowi amerykańskiemu reżimu, zbliżonego do ustrojów totalnych.

Faszystowska klika przy władzy

Rozwiązanie wszystkich rad miejskich w Rumunii

Wszystkie rady municypalne i departamentalne w Rumunii zostały rozwiązane. Na ich miejsce do czasu nowych wyborów będą mianowane komisje rządowe.

Historia śmierci 9 chłopów

w zeznaniach świadków na procesie w Mszanie Dolnej

W dalszym ciągu toczącego się w Mszanie Dolnej procesu o zajścia w czasie sierpniowego strajku chłopskiego, które miały miejsce na terenie Kasinki Małej zeznaje świadek oskarżenia st. posterunkowy policji Zabawa, który był w oddziale policji odkomenderowanym do Kasinki.

Zeznania jego, jak i następnych świadków przytaczamy za sprawozdawcą katowickiej „Polonii".

„Policja doszła do Kasinki nie zaczepiana przez nikogo — mówi świadek Zabawa — spokojnie posuwała się w górę wsi, a gdy doszła do końca, zaczęła się cofać.

Aspirant Niedziela powiedział, gdy policja była na końcu wsi:

— Co będziemy tam gnać? Wracajmy!

Wtedy z tłumu padły okrzyki: „Pocoście tu przyszli? Czy nie możemy spokojnie chodzić po wsi?"

Policjanci szli szybko, ale ta szybkość przyśpieszała tylko kroki tłumu.

Następnie dowódca oddziału podszedł do jadącego konno prezesa koła Stronnictwa Ludowego, Widzisza i zaczął z nim pertraktować w sprawie rozejścia się tłumu, w którym większość stanowiły kobiety i dzieci.

Po chwili, gdy ludzie doszli na bliską odległość, st. post. Zabawa usłyszał rozkaz aspiranta Niedzieli:

„Salwa! Pal!"

Strzały oddawano, ale nieregularnie.

Prokurator: Czy była salwa ostrzegawcza?

Świadek: Nie było.

Przewodniczący: Czy dowódca wzywał do rozejścia się?

Świadek: Wzywał.

Obrońca: A czy w tłumie było to dobrze słychać?

Świadek: Nie, bo był hałas i krzyki.

Prokurator: Czy z tłumu padły strzały?

Świadek: Dopiero po strzałach policji".

Jest to wyraźna sprzeczność z aktem oskarżenia, który twierdzi, że padły strzały z tłumu przed salwą.

Obrońca Długopolski: Z jakiej odległości strzelano od tłumu?

Świadek: Z odległości dwóch, trzech kroków.

Obrońca: A gdzie wówczas znajdował się aspirant Niedziela?

Świadek: W tłumie.

Obrońca: Policjanci strzelali do aspiranta policji?!

Świadek — nie odpowiada.

Obrońca: A czy policja miała pałki gumowe?

Świadek: Tak.

Obrońca: A czy próbowała rozpędzać pałkami?

Świadek — po długim wahaniu: No, nie.

Obrońca: Czy jest możliwe, aby normalny pocisk karabinowy dawał odpryski.

Świadek: Nie.

Świadkowie obrony ustalają alibi całego szeregu oskarżonych.

Według tych zeznań zostaje udowodnione alibi Marcina Szczypki, Franciszka Piwowarczyka, Michała Jakubiaka, Katarzyny Kowacz, Józefa Szczypki i Jakuba Muchy.

Dr. Jan Czapliński, zawezwany przed sąd biegły na stwierdzenie, czy oskarżony Franciszek Mucha posiada jakieś blizny od ran postrzałowych. (Mucha został oskarżony na podstawie rzekomo otrzymanej rany) oświadcza, że na ciele zbadanego nie znalazł żadnej blizny.

Powszechną sensację budzi wejście na salę wdowy po Widziszu, Julii Widziszowej.

Przewodniczący: — Gdzie spotkaliście Franciszka Muchę dnia 28 sierpnia?

Świadek: — Leciałam wtedy za autem, które wiozło trupy... Tam był mój mąż... Widziałam wszystko... Tam w Kasince, jak męża mi zabili... Chciałam do niego dojść ale policja nie dała... odpędzono mnie... kopano... Mąż jeszcze żył.. Zawlekli go do auta...

Przewodniczący: — To nie należy do sprawy.

Świadek: — Tak strasznie jęczał...

Przewodniczący: — To nie należy do sprawy.

Obrońca: — Chodzi przecież o zajścia w Kasince.

Przewodniczący:—To była bardzo smutna historia, całe tomy możnaby o tym pisać.

Św. Widziszowa: — Ksiądz nie mógł dać rozgrzeszenia, nie pozwolili...

Przewodniczący: — To nie należy do sprawy.

Po nic nie wnoszących zeznaniach kilku świadków, zabiera głos prokurator, zrzekając się oskarżenia co do Franciszka Muchy. Oświadcza przytym, że uważa całe zajście nie za przejaw akcji politycznej, ale za przejaw akcji kryminalnej. Stronnictwo Ludowe napadu na policję w Kasince ani nie zorganizowało, ani nie popierało. Napad powstał niejako samorzutnie, a przyczyniły się do tego: zadzierżystość i agresywność, cechująca tutejszą ludność oraz ogólne podniecenie.

Obrońcy w swych przemówieniach omawiają genezę zajść.

Adw. Panaś stwierdza, że

„gdyby do Kasinki przysłano miejscową policję, byłoby wszystko w porządku. Ona bowiem, jako znająca miejscową ludność, umiałaby tak postępować, aby się to nie stało, ale przysłano policję z innej dzielnicy, a ta uznała za jedyny środek na uspokojenie demonstrantów... kule karabinowe".

Adw. Woźniakowski m. in. zapytuje:

„Po co wysłano policję do Kasinki? Po co była ta cała wyprawa aspiranta Niedzieli? Przecież tam panował spokój. Niepokój zaczął się dopiero od tego momentu, w którym zjawiła się policja".

Do tego samego tematu powraca i adw. Długopolski, który stwierdza:

„W całej tej niezwykle smutnej sprawie chodzi o stwierdzenie jedynie zasadniczej prawdy: Dlaczego policja zmuszona była do użycia broni? Kto tę policję, która w Golędzinowie umiała tak ładnie pokazywać, jak to się rozprasza tłumy bez strzelania, skłonił do tego, że dała tak tragiczną w skutkach salwę w tłum kobiet i dzieci. Czy ta policja nie postąpiła zbyt — delikatnie mówiąc — pochopnie?"

Po ostatnim słowie oskarżonych Sąd — po dłuższej naradzie—wydał wyrok, mocą którego zostali skazani: Marcin Szczypka na 1 rok więzienia, Józef Szczypka, Jan Szczypka, Marcin Mucha, Józef Ziemba, Michał Jakubiak, Julian Piwowar i Zofia Mucha po 8 miesięcy więzienia, Sebastian Haraś na rok i 6 miesięcy więzienia.

Resztę oskarżonych Sąd uniewinnił.

Wyrok Sądu Okręgowego w sprawie Wacława Szumańskiego

Wydział odwoławczy karny Sądu Okręgowego w Warszawie ogłosił wczoraj wyrok w sprawie adw. Wacława Szumańskiego, skazujący go na 8 miesięcy więzienia. (PAT).

Wznowienie śledztwa w sprawie porwania gen. Millera

W sprawie porwania przewódcy emigracji rosyjskiej, gen. Millera, wznowione zostało obecnie energiczne śledztwo. Sędzia śledczy wezwał p. Skoblinową i w obecności jej zdjął pieczęcie z szeregu papierów i dokumentów, które zostały zajęte zarówno w siedzibie związku b. kombatantów rosyjskich, jak i w mieszkaniu p. Skoblinów. Dokumenty zostały poddane zbadaniu przez eksperta, a sędzia śledczy przesłuchuje p. Skoblinową, żądając od niej wyjaśnień co do badanych dokumentów.

W Zamościu trwa walka robotników piekarskich o umowę zbiorową

Już sześć tygodni walczą robotnicy piekarscy przeciwko właścicielowi Beniaminowi Studenowi w Zamościu przy ul. 3-go Maja 5.

Strajk powstał na skutek nie honorowania przez właściciela umowy zbiorowej.

W czasie trwania strajku właściciel skaptował sobie kilku łamistrajków, z którymi zawarł roczną umowę, niezależnie od istniejącej umowy zbiorowej.

Dotychczasowe konferencje nie dały pozytywnych wyników, wobec czego akcja zostaje zaostrzona przez bojkotowanie wyrobów pieczywa p. Studena.

Do sprawy tej jeszcze wrócimy.

MAŁY FELIETON

Nie ma strajku, ni łamistrajków

Kiedy w pamiętnym 1905 roku fala strajkowa w b. Kongresówce ogarnęła wszystkie po kolei zawody, doszło do tego, że pewnego dnia zastrajkowała także policja rosyjska. Strajk trwał zaledwie kilka godzin, został zduszony przez wojsko, a kroniki milczą o tym, jakim karom podlegli strajkujący policjanci.

Strajk ten był wielką sensacją na owe czasy, chociaż należało przecież zrozumieć, że policjant jako płatny funkcjonariusz państwowy mógł i miał prawo sięgnąć po wypraktykowaną przez robotników broń w ich walce o poprawę warunków egzystencji.

Bądź co bądź pamiętny ten strajk nie był taką sensacją, jaką jest dziś strajk łamistrajków!

Autor głośnej swego czasu sztuki, w której pokazuje nam prokuratora, będącego w nocy jednym z czynnych członków i udziałowcem szajki włamywaczów, nie zdobył się na tak sensacyjny pomysł, jak ten strajk łamistrajków. Tam podwójna rola prokuratora tłumaczyła się rozdwojeniem osobowości, zjawiskiem rzadko zachodzącym, ale uzasadnionym przez naukę. Tu nie ma żadnego rozdwojenia osobowości, lecz zimne wyrachowanie, ugarnirowane pseudo-patriotycznymi frazesami oraz hotentocka moralność. „Nie wolno tobie strajkować, bo strajk to wymysł żydokomuny, Mardochaja Marksa i bolszewików; bo miazmaty Wschodu..., bo podszepty obcych agentur..., bo naród..., bo Ojczyzna..., bo Państwo i t. d. i t. d., a jeśli pomimo przestróg zastrajkujesz, to my, narodowo myśląca młodzież w imię najszczytniejszych haseł nie pozwolimy przerwać pracy i ofiarnie, z poświęceniem, z oddaniem się i t. d. i t. d. Ale nam, narodowej młodzieży, wolno strajkować i okupować lokal, bo gdy my to robimy, to jest to dzieło zbożne i odpowiada tradycjom narodowym!

Do pewnego stopnia oni mają słuszność, jest różnica pomiędzy strajkiem ludzi pracy a strajkiem łamistrajków. Tym ostatnim nie grozi złamanie strajku przez kogoś z ulicy. Ci, co mogliby złamać strajk, są wewnątrz.

Podobno przed proklamowaniem okupacyjnego strajku łamistrajków długo zastanawiano się, czy wypada łamistrajkom strajkować, aż wreszcie ktoś udowodnił, że strajk jest rzeczą pożyteczną i pożądaną, bo inaczej łamistrajki z głodu by pozdychali.

Inny mowca przekonał zebranych, że niesłusznie nazwano ich łamistrajkami. Czyż oni łamali jaki strajk? Uchowaj Boże! Gdy tamci porzucili pracę, oni jedynie zajęli ich miejsca. I nic więcej. Gdzie więc tu było jakieś łamanie strajku?

Nawiasem zaznaczę, że gdy pewnemu denuncjantowi zarzucono w 1905 roku delatorstwo, ten oburzył się na tę „potwarz". Owszem — powiedział — rozmawiałem z żandarmem, a nawet opowiedziałem kto, co i jak, ale o denuncjowaniu mowy być nie może!

Wreszcie trzeci mówca zupełnie uspokoił sumienia łamistrajków, gdy ich przekonał, że to, co oni teraz robią, nie podpada wcale pod nazwę „strajk".

Cóż to bowiem jest strajk? — Strajk jest to porzucenie pracy. Czy w danym wypadku może być mowa o porzuceniu pracy przez tych, co nic nie robili? Nie pracowali przedtem i teraz nie pracują. Co więcej, oni gotowi tak daleko pójść, że zgodzą się, by tamci dawniejsi wszyscy wrócili do pracy, pod warunkiem wszakże, że pieniądze oni będą brali.

W wyniku tych wywodów uchwalono, że:

1) nie zaszedł wypadek łamania strajku,

2) nie zachodzi obecnie obawa złamania strajku z zewnątrz,

3) strajku w ogóle nie ma i

4) nie ma zatargu o pracę, lecz o pieniądze, o pieniążki, o forsę.

ULTIMUS.

125 oddziałów i 622 ognisk Z.N.P. wyraziło solidarność z zawieszonym Zarządem Głównym

Prawie wszystkie Ogniska i Oddziały powiatowe Związku Nauczycielstwa Polskiego nadesłały do Warszawy uchwały i rezolucje, wyrażające solidarność z zawieszonym Zarządem Głównym Związku. Rezolucje te nadeszły od 125 Oddziałów oraz od 622 Ognisk.

Proszek od BÓLU GŁOWY

DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.

KOWALSKINA

stosuje się również

PRZY PRZEZIĘBIENIU GRYPIE i KATARZE

KUPON BEZPŁATNY

ważny do 15-go!

Każdy uchroni nogi od złamania na progu własnego domu otrzymując gratis skórkę i pastę zabezpieczające okulary przed zapotnieniem podczas mrozu — przy nabyciu okularów reklamowych od 9.75 w Instytucie Filtorex de Paris Kredytowa 9 z wypukłych szkieł najwyższego gatunku, dobranych bezpłatnie na miejscu, w eleganckiej rogowej oprawie z futerałem. Chrońcie oczy od mrozu i wiatru okularami.

nima lepszych jak ostrze „POLONIA"

W tych dniach nakładem „Księgarni Robotniczej" wyjdzie z druku broszura Benedykta Elmera

„Ku czemu idzie Polska?"

(„ZŁUDZENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ").

Cena 30 gr. za egz. Przy zamówieniach ponad 50 egz. udziela się 20 proc. rabatu.

Zamówienia wraz z gotówką należy nadsyłać na adres „Księgarni Robotniczej", ul. Czerwonego Krzyża 20, lub CKW. PPS, ul. Warecka 7, konto PKO. Nr. 3174.

PRZODUJĄ stale od 15 lat GILZY fabryki „DZWON"

JAN N. MILLER.

„Co nam zostało z tych lat"...

W ostatnim zbiorku świetnych nowel Poli Gojawiczyńskiej p. t. „Dwoje ludzi" *), nowel, które pod względem siły i zwartości wyrazu, szerokości pola widzenia i trafności przerzutni należało by uznać za małe arcydzieło tej formy literackiej, — znajdujemy nowelę, p. t. „Zjazd", którą można by się zająć jako jednym z najbardziej znamiennych i charakterystycznych przejawów życia i stosunków współczesnych.

Mamy obraz zjazdu koleżeńskiego po latach kilkunastu tych, którzy w czasie „szalejącej rewolucji" przedzierali się „przez płonący Wschód" ku Polsce. Nie chodzi, oczywiście, o ustalenie korpusu czy formacji, zasług i przygód czy mniej lub więcej wstrząsających przeżyć.

Autorce chodzi o podkreślenie kontrastu między patosem tych przeżyć, uwidocznionych w „szumnej więzi słów" mniej lub więcej natchnionych mówców i wspominkarzy — a tym „co zostało z tych lat" w pamięci i świadomości uczestników tych wielkich zdarzeń — w chwili obecnej.

„Wydobyte ze schówków stare mundury ujawniły zmiany, jakie nieubłagany czas wyżłobił w twardym ongiś materiale ludzkim. Obrzmiałe brzuchy, opadłe miękko barki, pochyłe plecy, dyskretnie zarysowane obwarzanki nogawic. Pulchnienie i osuwanie się ku ziemi. Łysiny i gęste owłosienia dojrzałości".

Na tle takiego rysopisu zewnętrznego jakaż jest treść wewnętrzna tych nieustraszonych obrońców „rubieży Rzeczypospolitej"...

Poza poezją bohaterskich wypominków pozostaje proza życia codziennego — a na osłodę i pokrycie własnej aktualnej nicości — frazes rycersko - patetycznej gędźby, usypiającej czujność i dławiącej sumienie.

Organizator tej formacji, ongiś kapitan, który obecnie przeszedł do rezerwy w randze pułkownika, rozmawia z bohaterską w swoim czasie kurierką, w której się kochał i którą teraz po latach kilkunastu po raz pierwszy spotyka.

Wyszła zamąż, ma dwoje dzieci, jest nauczycielką i traktuje swoje zajęcie jako posłannictwo — „niesie w lud kaganiec oświaty"...

Podkreśla autorka:

„Doprawdy. Użyła tych słów. Tak powiedziała".

W tych słowach właśnie z przeważającą jaskrawością występuje na jaw ten zabójczy, bezzębny, strupieszały frazes, panujący nad życiem polskim od lat kilkunastu.

Pułkownik wiedział już, co się kryje za tymi patetycznymi słowami: nieróbstwo, tchórzostwo i strach przed spojrzeniem prawdzie w oczy...

„Cóż to usłyszał nowego ponad to co słyszał ciągle siedząc za swym biurkiem, przyjmując, korygując i wyjaśniając. Podsuwano mu hasło, formułę, powiedzenie, mniej lub bardziej nowoczesne, wszystko jedno. Wiedział już co się za tym kryło...

„Od góry do dołu posługiwano się tym samym językiem, który nie miał już pokrycia, od którego szedł głuchy odgłos pustki".

Pola Gojawiczyńska, narzucając tę scenę, zobrazowała zarazem jeden z najwstydliwszych i najupiorniejszych fałszów, panujących nad współczesnym życiem polskim.

Cała wielkość rzeczywistej nawet zasługi historycznej staje się koszmarem, zmorą i wstydem pałącym w świetle takiego bezzębnego frazesu, który ujawnia całą nicość i pustkę wewnętrzną, całą nieporadność ospałej, zwiedzionej woli, całą czelność i butę stępiałego umysłu, zamaskowanego żużlem błazeńskiego patosu i prowincjonalnej szarży.

Ileż to śmiecia tej „szumnej więzi słów", ileż pseudodemokratycznego zaduchu tych cuchnących frazesów, ileż taniego szychu tych zdartych na nice, tych lśniących ongi i tęczowych dekoracyj — przetacza się, przelewa przez mętną bryję teraźniejszego układu stosunków — bez kontroli, bez pokrycia, bez możności oświetlenia, bez perspektywy historycznej — w sferze życia politycznego urzędniczego, oświatowego.

Na tych fałszach cuchnących, na tych słowach bez pokrycia, na tych łachmanach zdartej i dziurawej historii buduje się hasła, programy, zasady — jednoczy się i skuwa wspólną obręczą bezpomocnego fałszu i hierarchicznego zakłamania.

„Co nam zostało z tych lat Miłości wielkiej?"

Kiedy zasłużonego generała wojsk polskich w dniach listopadowych, Stanisława Potockiego, który walczył już w powstaniu kościuszkowskim, potem za czasów Księstwa Warszawskiego był adiutantem ks. Józefa, odznaczonego za niewiarogodne męstwo w kampanii 1809 r. — wezwali podchorążowie do opowiedzenia się za powstaniem, gdy w tłoku walki ulicznej opadli go i na kolanach błagali o współudział — Potocki jak upiór bohaterskiej przeszłości za wielki — jak na nich, za mały — jak na wielkość rosnących i niepojętych dla siebie zdarzeń — stanął głuchy na ich wołania, ślepy na wielkość chwili — i zginął niesławnie i bez pożytku dla sprawy, nie racząc się schylić pod pędem kuli świszczącej, zapatrzony i siebie i w Nike Napoleonidów, obcy wszystkiemu, co nie przemawiało doń zdartym patosem przeszłości.

To już raz było...

*) Pola Gojawiczyńska: „Dwoje ludzi". Warszawa 1938. Tow. Wyd. „Rój".

Przesada

„ABC" zaprodukowało wczoraj fotografię listu, który nadszedł do rąk redaktora naczelnego tegoż „ABC". Podpisany jest ów list przez niejakiego pana „Mściciela". Ów pan „Mściciel" oświadcza, że biedny redaktor naczelny „ABC" zginie niebawem śmiercią marną, jeżeli nie przestanie pisać „artykułów i wiadomości o treści endecko-faszystowskiej". Gramatyka pana „Mściciela" woła, mówiąc nawiasem, o pomstę do nieba. List aż tak groźny kończy się życzeniem serdecznym... „WESOŁYCH ŚWIĄT".

Redakcja „ABC" potraktowała list „Mściciela" — ku rozbawionemu zdumieniu powszechnemu.. — Z POWAGĄ. Zadeklarowała z emfazą zgoła zbyteczną, że „nie ma zamiaru kierować tego listu do władz śledczych" i że nie chce „wyolbrzymiać znaczenia" owego „wyroku śmierci". Dodała w końcu tonem wielce tajemniczym, że zna „metody żydo - folksfrontu" i że oto jakimi metodami „posługują się nasi przeciwnicy w walce z „ABC".

***

Drodzy panowie, PRZESADA! Ręczę: PRZESADA! „Listów" tego typu otrzymuje redaktor naczelny „Robotnika" z dziesięć miesięcznie; treść, oczywiście, od wrócona („pachołku żydo-komuny i t. p.); otrzymuje takie listy analogiczne i redaktor naczelny „Warszawskiego Dziennika Narodowego" (od „mścicieli folksfrontowych"), i redaktor naczelny „Gazety Polskiej" (od kogoś tam innego), i redaktor naczelny „Słowa", i wielu innych ludzi znajduje w swojej poczcie porannej zapowiedzi równie „grobowe".

Tylko... TO SIĘ RZUCA PO PROSTU DO KOSZA bez min tajemniczych, bez fotografów i bez aluzyj ponurych do „metod" przeciwnika. Bo należy przechowywać w sercu jedną obawę — OBAWĘ PRZED ŚMIESZNOŚCIĄ.

AR.

U progu roku 1938

Dążenie do przywrócenia w Polsce demokracji, zapoczątkowane wizytą przedstawicieli wszystkich form organizacyjnych klasowego ruchu robotniczego u pana Prezydenta Rzplitej Polskiej, prof. Mościckiego — stało się największym wydarzeniem politycznym ubiegłego roku.

Wezwanie do uczczenia pamięci zamordowanego pierwszego Prezydenta Rz. P., Gabriela Narutowicza, spowodowało gromadzenie się w całym kraju dziesiątków i setek tysięcy ludzi pracy i wszystkich czynników, zdążających do Polski demokratycznej.

Czynne stanowisko ruchu mas pracujących wywołało zrozumiały niepokój w szeregach grup reakcyjnych, zarówno związanych z „sanacją", jak i z obozem „narodowym" i t. p. I organ p. Mackiewicza, „Słowo" w Wilnie, z niepokojem skonstatował, że P.P.S. „zaczyna się ruszać".

Nic dziwnego, że niepokojem musi napawać czynniki reakcyjne fakt dokonywającej się w Polsce **konsolidacji wszystkich czynników demokratycznych.** Nie pomogą przecież i nie wytworzą żadnych możliwości wyjścia z obecnej sytuacji przeprowadzane dzisiaj na gminnie procesy chłopskie. Nie pomogą próby „przyciągania" do siebie inteligencji pracującej poprzez takie metody agitacyjne, jak krucjata całej reakcji przeciw Związkowi Nauczycielstwa Polskiego. Wszystkie te metody muszą zawieść, gdyż w obecnej sytuacji wewnętrznej Polski i w obecnej sytuacji międzynarodowej można szukać wyjścia tylko poprzez przywrócenie ustroju demokratycznego.

Pierwsze próby zaprezentowania Polsce nowego wodza reakcji, p. Bolesława Piaseckiego, w sali Cyrku w Warszawie — nie przekonały chyba nikogo do tej grupy politycznej i społecznej, którą p. Piasecki reprezentuje.

Naśladowanie wzorów obcych, wziętych żywcem z praktyk i doświadczeń hitlerowskich Niemiec, nie wytworzyło żadnej siły przyciągającej...

A Polska ma przecież do rozstrzygnięcia zagadnienia tak wielkiej wagi, jak rozwiązanie istotnie bolesnej sprawy bezrobocia. Podczas ostatniej dyskusji w Sejmie p. posłanka Janina Prystorowa z oburzeniem mówiła o tym, że niegodne jest naszej ambicji wielkomocarstwowej szukanie rozwiązania tego zagadnienia na płaszczyźnie żebrania o składki u całego społeczeństwa. Godzę się zupełnie ze stanowiskiem p. posłanki Prystorowej, z jedną tylko różnicą, iż uważam zagadnienie bezrobocia w Polsce za rzecz, którą można rozwiązać jedynie na zasadzie zrealizowania **wielkiego programu gospodarczego.** Siedem czy osiem milionów bezrobotnych w Polsce, na wsi i w miastach — to istotnie wrzód ropiejący naszego życia państwowego. Nie rozetnie go się nawet po przez wypędzenie choćby wszystkich trzech i pół miliona Żydów z Polski. Bo nawet takie rozwiązanie, jakiego życzy sobie w tej chwili N. D. — to jest wyekspediowanie współobywateli poza granice Polski w ciągu jednego roku — nie daje możliwości znalezienia zatrudnienia i zdobywania sobie środków do życia tym 7 czy 8 milionom chłopów i robotników - Polaków.

Dla rozwiązania sprawy bezrobocia w Polsce potrzeba wielkiego programu, reform, zmian w strukturze gospodarczej i społecznej, których przykłady i formy czerpać można obficie w szeregu krajów świata. Jednym ze środków, zmierzających ku temu, jest **powszechne skrócenie czasu pracy,** podniesienie płac i zwiększenie konsumcji w miastach i na wsi, wielkie roboty publiczne itp. itd. Jak z tego wynika — nie można sobie inaczej wyobrazić rozwiązania tego nieszczęsnego problemu, jak na drodze wielkiego programu, który może być zrealizowany jedynie przez Rząd, posiadający zaufanie całego społeczeństwa.

Gdy przedstawiciele zorganizowanych robotników poszli do p. Prezydenta Rz. P., prasa „sanacyjna" napisała drwiąco, że przychodzą do głosu „emeryci demokracji", którzy nie potrafią myśleć o zagadnieniach bieżących, o palących bolączkach dnia. Odpowiemy na to, że gdyby miała Polska oczekiwać na polepszenie swojej sytuacji gospodarczej przy utrzymaniu dotychczasowych metod gospodarczych, to jeszcze dziesiątki lat miną, a Polska będzie krajem, idącym na szarym końcu powszechnego postępu.

Podziwiam nieraz entuzjazm i dobrą wiarę p. ministra Skarbu Kwiatkowskiego, przy realizowaniu tych czy innych odcinków naszej rzeczywistości gospodarczej. Nie mogę się tylko zgodzić z tym by wystarczyło w Polsce, dotkniętej kilkumilionowym bezrobociem, rozstrzygnięcie tej rzeczy jedynie na płaszczyźnie tworzenia Polski C. w trójkącie sandomierskim. Jeśli się ten eksperyment uda — uznać to trzeba będzie za posunięcie bardzo piękne. Ale nie sądzę, by ktokolwiek myślący w kategoriach prawdziwej rzeczywistości, mógł sobie wyobrazić, iż można się obejść w Polsce bez dążenia za wszelką cenę do ustalenia **wielkiego programu** reform gospodarczych o charakterze strukturalnym w dziedzinie przemysłu, rolnictwa i finansów, bez których nie do pomyślenia jest wyciągnięcie Rzeczypospolitej z obecnego stanu.

Wszyscy ludzie pracy w Polsce tak rozumieją dzisiaj dążenie nasze do przywrócenia w Polsce demokracji. Demokracja zdolna będzie do dokonania tego wielkiego programu niezbędnych reform gospodarczych i społecznych.

A. ZDANOWSKI.

„Nadgorliwcy"...

Wskazywaliśmy niejednokrotnie na niedopuszczalność ODPRACOWYWANIA zasiłków z pomocy zimowej przez bezrobotnych. Komisja Centralna Związków Zawodowych zajęła w tej sprawie wyraźne stanowisko imieniem zorganizowanego proletariatu. Minister Opieki Społecznej p. Kościałkowski w ub. roku wypowiedział się stanowczo przeciwko odpracowywaniu zapomóg.

Obecnie z różnych stron kraju dochodzą nam wiadomości, że poszczególne władze administracyjne ŻĄDAJĄ OD BEZROBOTNYCH TAKIEGO ODROBKU.

Specjalnie gorliwy chciał być jednak Wydział Wykonawczy Powiatowego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Zamościu, który rozesłał do wójtów następujące pismo (podajemy je z podkreśleniami Redakcji).

> *W ślad za pismem z dnia 9.XII. b. r. L. 474/F. P. Wydział Wykonawczy poraz drugi przypomina, że bezrobotni zakwalifikowani do pomocy zimowej MUSZĄ NAJPIERW TĘ POMOC ODPRACOWAĆ ZA KAŻDY MIESIĄC ZGÓRY I DOPIERO WTEDY POMOCY TEJ MOŻNA IM UDZIELIĆ.*
>
> *Przewodniczący Wydziału Wykonaw. Pow. Obyw. Komitetu Z. P. B.*
> *(—) WAZOWSKI MICHAŁ.*
> *Sekretarz Wydz. Wyk.,*
> *(—) WIATER KAZIMIERZ.*

Okólnik ten podano do wiadomości bezrobotnym.

Tu już chodzi więc nietylko o odpracowanie pomocy zimowej, ale o odpracowanie jej ZA KAŻDY MIESIĄC ZGÓRY, aby bezrobotny broń Boże, nie uciekł, ani nie umarł..

Jakże ci ludzie się nie wstydzą?!

Refleksje

Sprawiedliwość

We wszystkich krajach istnieją urzędy sprawiedliwości: ministerstwa, departamenty, komisariaty ludowe, których zadaniem jest raczej organizowanie sądów i przestrzeganie ustaw i kodeksów, niż sama czysta, abstrakcyjna sprawiedliwość.

Poczucie sprawiedliwości bowiem niesie w swym własnym sumieniu każdy, ale dopiero prawo i kodeksy pokazują mu, co jest WINĄ — i ustalają, jak ludzie mają układać swoje wzajemne stosunki. Dopiero kodeksy, względnie ci, którzy je stworzyli, decydują, kiedy i jak należy karać tych, którzy przekroczyli ustalone normy prawne.

Kodeks i prawo są więc ważniejsze, niż poczucie sprawiedliwości.

Zresztą tak było zawsze. Chrystusa, będącego uosobieniem Sprawiedliwości, sąd faryzeuszów skazał za zbrodnie i za sprzeczne z prawem podburzanie ludu, — a przedstawiciel władzy zatwierdził karę krzyża—zgodnie z kodeksem, ale niezgodnie z poczuciem sprawiedliwości. A potem trybunały rzymskie, przejęte głębokim poszanowaniem prawa, skazywały pierwszych zwolenników nowej wiary, jako burzycieli zagrażających porządkowi publicznemu — i za naruszenie powagi władzy i czci, należnej bogom, rzucały ich za karę na pożarcie dzikim zwierzętom — zgodnie z prawem, ale również niezgodnie ze sprawiedliwością.

Wedle obowiązującego prawa skazano buntowniczego mnicha, Giordana Bruna, za herezję i — wedle prawa — poddawano najstraszniejszym męczarniom kobiety, które uznano za czarownice. Zawsze zgodnie z prawem...

Do dziś dnia — zgodnie z prawem, ale nie z poczuciem sprawiedliwości — męczy się ludzi i zabiera im się wolność lub życie dlatego tylko, że mają w swych duszach inne poczucie sprawiedliwości, niż napisane jest w kodeksie.

Bezsprzecznie, — przepisy i kary, przewidziane w kodeksach, są ważniejsze, niż sprawiedliwość, choć nieraz stają w sprzeczności z poczuciem sprawiedliwości i choć nieraz karzą za winy, będące krzykiem duszy ludzkiej i protestem przeciwko temu, co dziś nazywa się wymiarem sprawiedliwości świata.

n. t.

Kiedy i jaką rentę otrzymują robotnicy?

Robotnik po przepracowaniu 4-ch lat, t. j. 200 tygodni składkowych, ma prawo, według obecnego ustawodawstwa, do renty z ubezpieczenia emerytalnego w wysokości 10 proc. przeciętnego zarobku plus 15 zł. kwoty zasadniczej. Najwyższa wysokość renty tego robotnika (przyjmując zarobek 72 zł. tygodniowo) wynosiłaby 46,20 zł. miesięcznie.

Po 8 latach pracy wysokość renty robotnika zwiększa się za każdy rok płacy o pół proc. przeciętnego miesięcznego zarobku; po 16 latach (do 24 lat) — o 1 proc. miesięcznego zarobku.

W następnych latach renta wzrasta o półtora proc. za każdy rok pracy i po 36 latach wynosi 40 proc. przeciętnego miesięcznego zarobku plus 15 zł. kwoty zasadniczej. Najwyższa renta w tym wypadku wynosiłaby 139,80 zł.

SAMOLOTEM
wszędzie
blisko

„Odrodził się idealizm włoski"

Włochy podziemne

Z miesiąca na miesiąc rośnie ferment we Włoszech i stwarza taki obraz wzrastającej opozycji w tym kraju dyktatury, o jakim mało kto po za jego granicami może mieć pojęcie.

W przeciągu krótkiego czasu sądy wyjątkowe, których działalność przedłużono niedawno do 1941 roku wydały.

15.000 WYROKÓW SKAZUJĄCYCH na mężczyzn i kobiety. Prasa wciąż notuje sprawy wytaczane bądź młodym robotnikom, bądź wybitnym naukowcom. Procesy te dowodzą, że akty sprzeciwu poszczególnych jednostek zaczynają przybierać kształty akcji masowej.

Pewna rosyjska dziennikarka, która przed wojną długo mieszkała we Włoszech, gdzie dokładnie poznała język i lud włoski ogłosiła w nowojorskim dzienniku mieszczańskim cykl artykułów o „podziemnych Włoszech".

„Nikt nie zna podziemnych Włoch — pisze dziennikarka — które głębiej i lepiej są ukryte, aniżeli Rosja podziemna w okresie przedrewolucyjnym. Cała młodzież jest zmilitaryzowana, cała młodzież korzy się przed dyktatorem, z którego uczyniono bóstwo, a z całego kraju uczyniono estradę dla jego występów. Czy wszyscy są zadowoleni? W kawiarni i w teatrze wszyscy noszą znaczek faszystowski, ale w domu każdy zrzuca narzuconą mu maskę".

Dziennikarka cytuje wyjątki z urzędowej odezwy rozplakatowanej na murach miast włoskich.

„Nieprzyjaciela należy zmiażdżyć. Należy go wszędzie szukać. W salonach intelektualistów. W biurach „leniuchujących" urzędników. Szukajcie ich wszędzie, niszczcie ich; kupców wywołujących drożyznę; tych, co rozpowszechniają fałszywe wieści o Hiszpanii, by zakwestionować bohaterstwo naszych żołnierzy; szukajcie wśród niezadowolonych akcją w Etiopii, a wreszcie wśród robotników, którzy są najmniej winni, gdyż są nieuświadomieni".

Wrzask owacji i surmy muzyki wojskowej nie mogą już zagłuszyć głosów oburzenia, a terror jest coraz bardziej bezsilny wobec akcji oporu, które tu i owdzie przejawiają się.

W Genui i kilku innych większych miastach

NAGLE ZGASŁA ELEKTRYCZNOŚĆ

na dwie godziny. Gdy światło znowu zabłysło, można było na wszystkich murach czytać plakaty wołające: „PRECZ Z FASZYZMEM! ŻĄDAMY POWROTU NASZYCH SYNÓW Z HISZPANII! PRECZ Z WOJNĄ HISZPAŃSKĄ!"

Szczególnie silne są prądy antyfaszystowskie w Ligurii. Targowiska przeistoczyły się tam w kluby kobiet, które dają tam wyraz swemu niezadowoleniu.

„Nafta znowu podrożała o 30 centesimów. Do czego to doprowadzi? Co się z nami stanie? Wczoraj święciliśmy zwycięstwo, a dzisiaj mamy wyrzec się kropli nafty?"

Wypadki w Hiszpanii, które ożywiły opozycję, podwoiły także terror czarnych koszul.

„To już nie są ludzie — zauważyła pewna kobieta z Ligurii w rozmowie z dziennikarką — to są dzikie zwierzęta. Biją oni robotników aż do nieprzytomności; nie którzy umarli z pobicia. Ale i „czarne koszule" mają za swoje. Niedawno znaleziono czterech

ZASZTYLETOWANYCH FASZYSTÓW".

„Wszędzie roi się od szpiegów i denuncjantów — skarżyła się inna kobieta — nawet dzieci wciąga się do szpiegostwa. Także syn mój dostał się do więzienia. Bóg raczy wiedzieć, kiedy go znowu zobaczę! „Nie szkodzi — pociesza ją młoda dziewczyna — niejeden siedzi lata całe, a nie poddaje się i nie skarży się. To są ludzie!" Gdy to mówi, oczy jej świecą blaskiem dumy...

Odbywają się ekspedycje karne do lokali, gdzie słuchają audycji radiowych z Hiszpanii. We Florencji, Ravennie i Anconie ekspedycje takie wpadały do lokali, demolowały je, niszczyły aparaty, słuchających radia biły, a właściciela lokalu aresztowały.

Podczas pobytu dziennikarki w Turynie toczył się tam proces pewnego docenta uniwersytetu, o głośnym już w świecie naukowym nazwisku. Docent ten skazany został

NA 19 LAT WIĘZIENIA,

ponieważ była to już druga sprawa, a więc ukarano podsądnego jako recydywistę.

„Życie we Włoszech znacznie się poprawiło — powiadają zwolennicy Mussoliniego oraz turyści — co za czystość na kolejach!"

Czy jednak turyści wiedzą, co się kryje za tą fasadą? Czy wiedzą, jak żyją włoscy chłopi, rybacy i robotnicy? Czy mają pojęcie o tej nędzy? Czy wie ktokolwiek o tym, co się dzieje w lochach więziennych na wyspach Liparyjskich? Czy turyści wiedzą cokolwiek o nieprzerwanej walce podziemnej?

Cudzoziemcy przyjeżdżający do Włoch nic nie wiedzą o tym, co się dzieje w podziemnych Włoszech. Ale lud włoski wie i popiera ruch rewolucyjny. Co raz to następuje uszkodzenie broni wysyłanej do Hiszpanii. Co raz to jakiś statek wysłany do gen. Franco tonie na pełnym morzu, to znów samolot ginie lub cały transport wysłany do faszystowskiej Hiszpanii przepada bez wieści.

„Widziałam — pisze dalej dziennikarka — matkę, której dwaj synowie i córka są uwięzieni.

Matka ta nie łudzi się wcale, by kiedykolwiek ujrzała jeszcze swe dzieci. Powiada ona jednak: „LEPIEJ MIEĆ SWE DZIECI POMIĘDZY OFIARAMI, ANIŻELI POMIĘDZY KATAMI".

„W naszym zmaterializowanym wieku — pisze dalej dziennikarka — odrodził się włoski idealizm. Nieraz zdawało mi się, że znajduję się wśród rewolucjonistów dawnej Rosji. Ta sama nieustraszoność, to samo wyrzeczenie się własnego dobrobytu, ta sama gotowość do ofiar. Przeszło 20 tys. ludzi przesłuchano, a przeszło 15 tys. skazano. Ich nazwiska nigdy nie wypłyną na powierzchnię; chyba, że przyszłe Włochy wystawią pomnik „NIEZNANEMU BOJOWNIKOWI O WOLNOŚĆ".

Ta, bynajmniej nie socjalistyczna dziennikarka, która dopiero co zwiedziła Włochy, poświadcza to, o czym socjaliści włoscy nigdy nie wątpili: DUCH, KTÓRYM SOCJALIZM OŻYWIŁ MASY ROBOTNICZE WE WŁOSZECH, ORAZ LEPSZĄ CZĘŚĆ WŁOSKIEJ INTELIGENCJI, NIE ZAMARŁ.

Wyszedł z druku zeszyt Nr. 12/1937 r.

„PRASA"

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM

Treść zeszytu

O zasady uregulowania warunków pracy w dziennikarstwie.
Stefan Krzywoszewski: Zadania i prace Sekcji Czasopiśmienniczej przy Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.
Propaganda i reklama prasowa na usługach życia gospodarczego (ankieta „Prasy").
Franciszek Głowiński: Ku ożywieniu wymiany gospodarczej w Polsce.
Prace Związku Wydawców.
Organizacje i Sprawy Dziennikarskie.
Wykaz dziennikarzy — redaktorów, pracujących na terenie Rzplitej Polskiej, oraz korespondentów zagranicznych pism polskich: Kraków — lista Nr. 1, Lwów — lista Nr. 1, Wielkopolska — lista Nr. 2.
Kronika Krajowa.
Prawo a Prasa.
Prasa na Szerokim Świecie.

CENA ZESZYTU 1 ZŁ.

Do nabycia w administracji „Prasy", w większych księgarniach i kioskach „Ruchu"
Prenumerata roczna: w kraju zł. 11 za granicą zł. 12.
Adres administracji: Warszawa, ul. Zgoda 8 m. 4. Tel. 540-00.
Konto rozrachunkowe Nr. 751, Warszawa 1.

Moim „oskarżycielom"

„Gazeta Polska" czterokrotnie i „Markuriusz Polski" — raz udzieliły gościny enuncjacjom moich „oskarżycieli dobrowolnych", którzy pragnęli przyjść w sukurs prokuratorowi państwowemu i rzekomo pokrzywdzonym przezemnie.

Większość z tych enuncjacji była podpisana kryptoniznami.

Mógłbym przeto tym „anonimowym dżentelmenom" nie odpowiadać wcale.

Jeżeli to czynię to chyba w tym celu, by nawet anonimowe enuncjacje sprowadzić do właściwego poziomu.

A więc nieznany mi autor „listu" w „Merkuriuszu" martwi się i gorzko mi wytyka, że listem do min. Grabowskiego zaszkodziłem mocodawcy memu — prof. Studnickiemu.

O ile mi wiadomo prof. Studnicki w specjalnym liście podziękował swym „obrońcom"— z „Merkuriusza" i „Gazety Polskiej" i wyraził opinię o rzeczywistych pobudkach „obrony'. Po za tym pragnę stwierdzić, że list do min. G., napisany był wcześniej od terminu zwrócenia się prof. Studnickiego do mnie o obronę, treść listu p. Studnicki znał przed początkiem swojej sprawy.

„Merkuriusz" po za tym złośliwie znieważa sąd, skoro wypowiada pogląd, że czyn taki czy inny — dokonany przez obrońcę, może mieć wpływ na wyrok sądowy w sprawie klienta obrońcy.

Zapewnienie anonimowego autora, że nie udzieli mi satysfakcji honorowej jest wręcz humorystyczne, skoro się zważy, że od napastników zamaskowanych satysfakcji honorowej nikt nigdy nie żądał.

„Gazeta Polska" biada — również w niepodpisanym artykule że wybrano mnie po 15-letnim pobycie w Radach Adwokackiej i Naczelnej — do Komitetu Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej.

Biadolenia tego nikt — nie wyłączając autora wzmianki — nie może brać poważnie, skoro się zważy, że wyrok w mej sprawie jest nieprawomocny.

Podpisani — lub wymienieni z nazwiska autorzy enuncjacji zasługują na specjalne omówienie.

Pan Doberski — adwokat od miesiąca, — delegat Ministerium Sprawiedliwości na wszelkiego rodzaju wycieczki do Niemiec, oddany został pod Sąd Honorowy Związku Aplikantów Sądowych i Adwokackich i pod Sąd Dyscyplinarny Rady Adwokackiej.

Pan Dziekan Rady Lubelskiej, Zaremba, przez wypowiedzenie kilku banalnych komunałów o sądownictwie pozostaje w diametralnej sprzeczności z sędzią Sądu Najwyższego i Redaktorem „Głosu Sądownictwa", który na uroczystości analogicznej w Warszawie mówił o przesileniu obecnym w sądownictwie.

Przez zaatakowanie mnie stwierdził, że nie rozumie, iż przed uprawomocnieniem się wyroku nie można potępiać członka korporacji i członka Rady Naczelnej.

W kwestiach tych wypowie się niewątpliwie Sąd Dyscyplinarny, do którego jednocześnie sprawę p. Zaremby kieruję.

WACŁAW SZUMAŃSKI.
Adwokat.

Tabela wygranych

ciągnienia IV klasy 40-ej loterii państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

10.000 zł. — n-ry: 47883 85656 51421 87341 114558 114639 124461 133956 163650 164731

5.000 zł. — n-ry: 11107 36558 107374 159208 164071 172435

2.000 zł. — n-ry: 1329 5730 6622 21075 27000 34877 65779 67950 93945 115982 118967 185768 176678

1.000 zł. — n-ry: 5353 10156 19783 36306 38061 41710 51993 54593 56000 57076 58497 62882 65611 70304 95196 105978 115950 126848 129118 182560 139008 144032 151909 152180 178241 PO 200 zł.

WYGRANE PO 200 ZŁ.

151 4 9 366 151 404 27 572 709 59 920 54 1061 136 391 6 427 569 802 3 35 960 2291 380 409 790 817 914 3213 438 500 53 64 604 27 709 66 820 916 4155 95 293 367 429 33 572 640 917 93 5098 125 63 258 99 419 40 4 537 90 827 902 43 64 6021 112 76 465 76 532 618 35 99 710 37 80 1 843 85 978 7091 117 92 287 645 8048 292 410 4 530 86 672 88 97 972 9043 81 91 4 105 30 350 504 641 817 919

10005 40 65 118 310 36 70 487 542 7 695 775 11074 69 198 279 312 73 550 3 780 904 73 12014 233 6-0 774 956 13302 6 36 574 618 44 99 878 901 99 14009 76 121 296 352 957 15042 87 408 590 623 92 912 16001 108 34 45 335 468 988 17341 62 495 522 66 723 841 97 912 43 18041 59 69 222 65 628 700 49 99 881 964 19000 66 191 254 336 78 804

20151 83 325 68 93 508 55 72 755 864 934 7 41 98 21334 50 407 336 48 79 22140 76 266 344 400 48 610 848 95 966 23192 231 343 802 48 98 24043 109 35 54 64 254 372 637 60 723 25127 831 4 911 26012 201 377 517 9 729 43 58 62 972 83 98 27090 168 422 623 28029 223 59 645 884 989 29452 549 854 60 72 952

30063 150 259 342 493 515 931 31005 50 268 443 630 84 905 6 45 32039 169 97 310 63 476 570 740 53 944 33057 123 8 55 220 388 412 675 846 96 946 34006 25 288 325 886 952 35042 251 456 585 805 9 72 91 916 36021 2 46 174 330 924 65 37191 360 452 505 900 38211 8 331 2 437 712 55 990 39094 160 79 273 290 401 641 51 794 5 904 99

40113 8 22 572 643 841 8 41003 302 625 875 91 4 42289 367 503 44 757 97 43191 275 720 94 937 98 44170 49 354 518 24 636 772 808 45101 467 591 959 46025 50 141 295 352 97 735 8 810 91 7 963 75 47278 770 936 48160 261 332 403 10 86 531 83 628 9 43 723 923 58 95 49098 116 258 416 770 84 844 927

50312 58 305 15 817 28 98 99 51076 230 448 939 45 52127 208 29 318 56 474 769 77 844 84 53080 85 202 407 75 709 962 54098 307 98 447 557 77 81 638 855 907 55113 277 98 472 547 786 801 55 64 84 952 73 56162 3 97 8 320 654 760 911 87 57680 789 843 36 73 991 58025 30 107 233 43 458 593 704 46 850 4 924 59224 68 97 309 27 487 651 733 4 814 41

60322 601 20 51 80 784 812 73 61060 2 184 551 772 5 98 816 78 62071 162 70 204 66 343 489 819 89 910 63102 23 49 76 241 328 41 64252 476 82 569 714 983 65031 99 131 249 51 307 44 534 661 759 817 919 66104 31 529 888 67116 200 441 565 664 812 900 13 68182 291 354 87 91 450 95 504 616 90 7 810 83 934 69033 100 9 47 458 785 831 916 44

70001 296 541 83 758 820 1 49 50 961 71098 9 100 271 82 421 568 723 817 930 84 72026 278 415 30 746 94 911 811 98 73134 7 577 80 99 630 749 77 66 827 41 988 77037 434 626 786

75072 188 212 917 6095 789 810 77336 766 78001 16 158 7' 583 648 708 90 :78 56 79162 653 987 80039 94 81 102 356 72 459 714 81131 5 99 224 440 522 87 607 14 752 73 961 82038 304 83 542 701 68 948 83108 48 220 81 723 39 534 643 50 738 39 94 802 66 82 928 38 84022 :79 366 477 84 649 873 929 71 85262 321 504 672 819 936 86065 112 304 61 410 82 569 660 755 87450 513 79 87 833 89 88023 76 539 51 81 896 89013 93 282 503 641 883 90030 66 489 566 710 304 75 99 91090 110 241 42 96 327 29 49 676 705 92091 216 80 790 828 45 254 63 93148 250 453 625 52 760 924 41 94074 176 315 406 697 743 886 95012 47 49 80 165 239 92 326 433 34 670 92 806 904 64 96054 94 370 534 75 80 19 97070 175 293 343 25 54 66 822 51 902 73 98009 90 156 212 302 62 64 566 79 901 99116 45 316 648 706 34 90 100013 19 208 337 497 538 734 66 864 89 983 101475 592 612 813 53 902 33 1020090 104 236 373 507 696 789 878 997 103020 127 52 213 87 99 460 16 61 561 82 623 883 912 17 93 104122 213 491 803 16 942 105142 501 85 613 776 832 26 70 94 9:5 56 106097 170 303 462 522 680 755 98 871 107182 310 49 566 651 776 98 975 108030 117 239 93 393 539 86 696 723 24 47 940 109232 3 99 454 81 508 63 68 631 964 110345 58 436 500 625 919 81 111076 260 317 404 37 563 657 783 835 112026 90 126 477 630 705 61 88 94 804 44 979 84 113141 94 428 30 657 59 803 969 114042 55 245 420 89 503 [illegible] 625 35 62 813 911 57 115211 71 376 587 503 39 87 867 116268 307 409 81 602 73 866 117020 177 94 298 608 961 87 118429 37 47 538 807 73 119189 337 62 539 802 120093 120 60 255 348 406 885 98 121167 75 211 16 311 95 715 862 998 122332 78 91 443 72 536 615 91731 65 123107 25 40 65 323 79 489 560 795 839 975 124169 201 499 546 618 781 125144 222 43 323 591 684 342 53 991 126006 109 62 88 224 74 659 838 93 912 127027 56 78 457 935 128134 269 74 660 773 824 41 917 129007 14 132 343 752 805 66 953 64 80 130046 71 115 42 214 429 536 729 99 831 961 131152 213 59 92 383 690 888 941 132024 146 71 319 520 604 973 133159 408 528 36 753 868 78 933 134075 135 266 355 470 81 586 629 36 77 702 27 838 985 135111 34 75 76 225 39 389 525 59 90 836 972 136018 86 158 97 261 374 501 58 875 993 137093 307 46 138002 15 37 248 94 432 47 41 2 550 613 736 884 994 139122 366 442 862 953 140012 87 329 44 474 658 867 941 141062 563 602 60 807 93 14203' 89 156 292 396 533 677 721 941 143096 295 442 794 821 55 90 144056 271 329 658 71 996 145545 90 694 727 814 936 146198 340 62 440 46 699 783 843 96 910 147074 224 435 506 757 918 148037 304 50 60 468 680 732 800 902 149397 559 730 54 58 961.

150027 888 442 706 97 151300 49 612 865 904 152008 49 240 98 45 67 350 404 26 77 558 750 883 912 153177 367 77 672 809 77 943 154206 78 384 87 431 69 71 504 43 626 793 902 996 155202 13 58 580 841 63 989 156004 42 195 303 49 72 421 745 76 874 959 157091 235 996 158205 56 334 86 528 820 21 922 159176 469 606 30 47 717 89 865 947 67

160111 311 51 07 415 551 614 901 97 161057 271 314 489 509 690 791 97 162177 212 374 601 784 163039 200 407 87 610 806 39 164016 503 938 165286 88 326 406 619 990 166318 513 674 167035 104 356 484 599 23 798 825 168009 65 232 407 46 535 653 894 169225 542 603 37

170033 157 70 266 798 171048 81 185 213 83 300 799 822 922 172386 600 20 703 11 73 879 173037 84 156 224 586 639 89 892 935 174193 291 99 490 612 847 175006 50 117 43 83 209 662 99 746 50 88 885 176050 123 210 50 303 09 13 22 51 445 660 818 177013 99 115 344 79 400 86 518 31 601 757 76 931 178241 328 36 92 497 640 710 993 179102 302 76 656 731 804 930 47 65

180029 305 50 78 528 50 658 870 908 181077 432 66 747 54 802 40 90 182077 55 72 196 275 338 430 520 804 183223 477 85 689 755 931 63 184274 98 338 411 883 185114 414 519 61 707 89 987 186212 187372 445 538 65 871 188035 61 152 79 275 353 411 68 567 97 897 189055 144 366 439 88 579 78 700 886 94 972 190168 395 425 648 59 729 832 191094 511 19 708 964 192004 83 125 47 86 341 94 85 709 89 911 193315 31 463 697 700 22 194030 174 91 268 373 440 41 68 648 72 715 883 905

III ciągnienie

WYGRANE PO 200 ZŁ.

432 968 1181 364 572 619 7802087 164 490 579 617 3050 103 484 561 4358 485 522 72 887 992 5420 725 937 79 6230 7060 170 355 825 9 987 8020 147 78 209 596 803 49 9437 83 725 93 819

10083 5 86 111 62 549 11049 281 467 9 70 12162 590 773 13115 239 319 497 558 14482 15179 317 542 983 16037 274 500 32 97 17023 390 459 94 510 33 697 732 18653 793 19248 641 58 895

20009 26 7 166 21139 250 459 865 22557 784 23082 388 663 756 973 24400 561 937 25582 99 26019 612 732 841 27011 367 558 626 28058 269 307 532 613 848 29231 610

30535 622 720 41 859 939 50 31467 604 769 922 32195 270 33163 261 548 951 83 34718 35134 55 572 648 55 67 758 892 36115 370 579 666 936 37100 38024 177 662 831 39365 93 614 740 823 48

40186 204 79 569 74 782 976 41144 287 473 656 42278 481 948 73 43020 97 224 87 481 881 964 44062 84 690 719 32 915 45065 181 282 481 82 855 915 46319 914 47170 468 991 48033 463 548 677 710 886 925 49643 852

50023 677 732 875 51004 639 52086 391 516 36 628 97 822 53075 163 752 54364 9 91 527 58 87 827 55034 849 56659 981 57007 45 274 930 58072 302 521 791 59248 665 890

60679 61111 414 654 62301 477 576 653 74 832 960 63015 418 577 321 90 64038 113 37 250 518 65062 162 819 66067 108 418 24 631 98 825 67110 77 468 535 85 682 744 72 68164 92 326 736 935 69009

70412 71023 252 460 70 519 37 875 906 72097 511 750 68 837 50 987 73102 867 74156 65 228 392 75660 619 765 64 76603 06 79 768 77125 421 50 90 744 78074 708 898 79335 941 80109 270 91 81121 222 603 68 82197 640 850 83042 103 649 838 56 953 84083 182 596 618 68 771 807 25 907 85622 47 766 911 87097 86 226 749 88117 496 729 89275 461 561 741 892 941 90100 326 39 69 58 475 79 594 794 81070 696 758 92024 274 88 731 93265 308 90 592 618 77 749 826 46 918 94038 350 95551 807 96026 92 305 56 49 75 97141 393 485 682 903 98001 191 210 685 793 944 82 99215 637 835

100287 447 120 631 953 101162 485 538 44 102054 223 416 585 701 843 982 103721 104194 279 374 607 105006 62 147 365 917 106017 18 304 410 636 96 107266 789 867 108162 77 237 47 711 891 10916 227 54 718 110328 924 40 94 111033 215 583 112323 623 731 113100 729 114514 19 115138 365 490 116600 117136 597 889 118076 463 119052 332 499 952 66 120081 152 865 90 121034 182 260 282 457 660 958 122009 177 333 609 72 905 97 123973 124158 70 241 424 31

125177 581 934 126028 462 861 127105 296 596 128419 734 129043 324 492 542 882 130065 159 289 304 632 131027 132597 630 42 133322 779 807 134114 231 889 135080 394 592 136044 75 37 176 340 420 28 526 605 83 835 39 38 137738 890 138176 276 324 746 861 139075 302 565 95 140316 692 141077 205 323 93 873 142010 104 74 505 635 933 143165 259 553 98 692 747 81 144276 507 999 145059 448 617 99 774 141239 356 550 709 147064 148002 83 149151 583 150040 524 408 700 151162 327 420 756 937 152127 309 400 59 153034 599 738 845 154810 155821 26 27 156106 250 419 753 157069 229 50 415 158301 159011 361 586 626 160864 990 161327 628 162089 698 163464 536 164519 165550 634 744 166268 167037 179 324 57 534 168123 522 773 169462 611 170318 498 541 752 806 96 985 171022 634 950 172173 422 173976 92 174205 311 27 33 609 97 175919 176151 89 409 611 37 898 933 90 177025 392 403 646 178349 179318 420 510 61 835 180339 489 934 181196 682 182067 109 944 183151 282 578 700 42 975 184340 909 185125 750 872 187106 326 644 917 19 188028 73 119 304 81 716 97 189298 378 979 190094 304 408 191302 799 193003 198 284 931 68 194000 169 3333 542 70 656 969.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

20.000 zł. — nr.: 26292

10.000 zł. — nr.: 65351

5.000 zł. — n.-ry: 63715 87748 131887 180127

2.000 zł. — n.-ry: 2305 54187 108364 111809 127537 134079 143335 188238

1.000 zł. — n-ry: 4016 5775 21525 27470 44456 47256 48809 49726 64568 71087 82874 106180 107510 131342 142079 175551 139491 182967

WYGRANE PO 200 ZŁ.

11 376 426 545 1195 200 55 388 454 20 35 288 344 75 448 86 91 5595 606 864 86 925 6820 7177 348 445 78 548 727 899 8117 639 711 887 9003 235 684 90 226 64.

10039 356 757 11041 72 102 525 714 829 12139 226 584 527 745 969 13065 14323 916 15232 657 60 16024 42 125 293 17049 323 99 749 18446 862 19015 193 285 94 8892 902.

20110 53 322 933 21034 181 5 335 61 429 804 924 22645 776 995 23112 88 309 667 88 24091 423 25067 8 71 386 615 974 26179 270 1 433 603 6 27002 28117 313 457 533 8 847 56 29459 690.

30087 252 787 31039 305 457 32662 86 704 33011 205 34180 491 878 35039 91 126 98 444 586 674 915 24 36032 125 50 235 879 974 5 37223 425 754 38191 361 565 766 76 39084 428 64.

40182 5 296 414 579 611 758 942 41173 206 352 633 42145 213 393 473 589 43094 598 712 44028 37 252 654 824 54 45014 126 278 896 46189 222 355 513 695 47119 501 626 88 751 996 48953 49091 129 208 32 475 578 685 957.

50350 613 721 837 964 51085 195 325 542 704 56 52168 209 377 96 818 921 53690 944 54048 241 417 81 756 942 72 55056 121 324 428 877 926 56110 46 312 563 57046 385 509 17 58019 176 385 486 533 79 693 701 853 57 59118 218 30 341 560 723 827 60224 61067 121 445 573 698 62174 78 464 508 88 795 99 813 62 957 67 63220 31 390 454 576 627 754 64498 991 65357 776 882 940 46 66343 473 585 817 38 928 67 67029 342 721 68234 65 83 609 21 73 720 815 69357 530 56 70053 124 239 825 71135 369 425 632 623 906 51 72220 404 974 73217 389 403 6 652 831 84 74081 525 658 718.

75213 316 11 42 577 647 67 729 76009 489 631 12 842 958 57332 526 49 711 78063 357 902 79361 910 80031 157 598 495 606 813 81013 372 422 770 95 82216 539 828 83200 840 84203 67 85058 177 326 994 86332 65 632 823 87267 373 435 586 666 88205 454 523 888 912 84 89185 697 850 920 90174 278 535 655 711 839 49 91031 416 74 704 92509 43 93028 45 525 67 94992 95206 470 642 96018 295 362 423 510 97378 565 786 874 916 98327 435 48 687 99019 158 521 396 798 987

100091 224 55 95 357 712 60 101230 300 97 497 954 77 102041 212 97 508 68 609 55 894 65 959 80 103109 211 424 648 779 80 104721 980 105924 106394 575 713 894 107385 828 58 108074 175 302 413 752 874 109582 787 110151 754 868 111454 504 862 112070 91 492 616 89 113602 725 27 891 114212 443 541 878 115006 89 331 116011 39 260 464 935 117041 117208 94 318 434 753 118078 299 605 980 119452 634 120905 121073 90 122179 794 954 123284 843 80 124163 251 340 543 679 873

125201 620 82 126127 393 653 730 127227 59 363 903 9 12 28 128177 562 129038 381 401 59 97 531 637 848 55 130309 80 840 131337 419 590 800 923 132013 135 206 96 390 633 892 133141 534 91 134053 191 313 438 95 738 135057 370 476 624 756 849 136269 394 454 765 922 29 137209 350 138035 200 5 39 928 139015 52 494 512 852 140002 17 550 637 737 909 141188 381 142144 81 400 659 879 143190 307 409 745 462 917 40 144053 636 774 982 145317 744 146036 402 7 836 37 147549 642 747 818 48 980 148184 369 753 825 37 149492 773 150639 151179 266 880 991 152042 57 17' 609 36 743 153219 657 802 154275 89 337 952 155086 89 287 370 917 156220 309 411 598 615 868 948 157142 231 694 158038 635 745 52 159077 142 236 645 754 997 160452 533 801 91 162075 347 437 619 62 84 765 87 163123 343 710 968 164239 410 644 165315 340 975 166104 242 488 640 167010 138 453 549 168120 246 506 8 169409 648 49 785 170379 853 949 171358 412 602 761 172232 173363 723 975 174549 788 175066 151 291 314 993 176530 689 939 177040 98 832 178180 267 315 24 677 179306 499 577 952 97 180281 343 553 788 927 181651 65 858 182298 491 501 759 60 183097 402 602 927 184097 635 185115 431 34 773 186106 376 713 25 88 998 187110 68 390 406 599 706 188604 733 811 967 189197 723 440 74 726 984 190075 335 473 724 191371 607 812 955 192098 239 393 193213 83 496 627 32 736 808 994 19404 4390 63 976.

Gen. Franco stosuje sankcje karne

Władze wojskowe gen. Franco aresztowały w Irunie agenta konsularnego francuskiego Ducoureau oraz zatrudnionych przez niego agentów handlowych.

Na temat tych aresztowań krążą najsprzeczniejsze pogłoski. Według jednej z nich aresztowanie 4 obywateli francuskich stanowi represję z powodu dalszego pozostawania w więzieniu francuskim byłego komendanta wojskowego Irunu Troncoso.

DZIENNIKARZE, OFIARY WOJNY

Trumny z ciałami dziennikarzy zagranicznych, którzy zostali zabici przez pocisk artyleryjski pod Teruelem, przekroczyły granice i zostały złożone na dworcu w Henday. Trumnom towarzyszył szef służby prasowej rządu gen. Franco, Mery del Val i wielu przedstawicieli Rządu. Przedstawiciel władz francuskich złożył kondolencje członkom delegacji hiszpańskiej.

NOWY ZARZĄD GEN. UNII PRACY

BARCELONA (PAT). Wybory nowego zarządu Generalnej Unii Pracy dały następujące wyniki: Przewodniczący Gondalez Pena, wiceprzewodniczący Edmond Dominguez, sekretarz generalny Rodrigez Vega, wicesekretarz Amara del Rosal, skarbnik Filip Pretez. Nowy zarząd będzie miał siedzibę w Barcelonie. Kompetencje zarządu pozostają te same. Jedynie wejście 4 nowych członków, zbliżonych do Largo Cabalero zmienia skład jego. Nowy zarząd postanowił wydać manifest do proletariatu hiszpańskiego i przesłać pozdrowienia prezydentowi republiki i ministrowi obrony narodowej.

Mrozy i śnieżyce w Europie

W NIEMCZECH

W nocy na wtorek w różnych okolicach Niemiec spadły gęste śniegi i zapanował silny mróz. W górzystej Bawarii zanotowano rekordową temperaturę —30 st. Całe Niemcy północne i środkowe pokryły się głęboką warstwą śniegu. W Berlinie warstwa śniegu wynosi około 20 cm, a miejscami dochodziła rankiem do 40 cm. Na miasto wyruszyły niezwłocznie kolumny robotników i 300 pługów odśnieżnych. W komunikacji miejskiej, a także w podmiejskim ruchu kołowym zanotowano poważne przerwy i opóźnienia, w ruchu dalekobieżnym pociągi musiały miejscami posuwać się żółwim krokiem. W południowej Bawarii wstrzymano żeglugę rzeczną.

Ze Szczecina donoszą o silnych zawiejach śnieżnych. Żeglugę na Odrze i morzu utrzymano z wielkim trudem za pomocą silnych holowników i łamaczy lodów.

WE FRANCJI

Nad całą Francją przechodzi obecnie fala silnych mrozów, nienotowanych od szeregu lat. We wtorek spadł w Paryżu obfity śnieg. Ze wszystkich okolic kraju nadchodzą wiadomości o spadku temperatury, która dochodzi do 15 st. R. poniżej zera.

Wojna na Dalekim Wschodzie
zanosi się na długo

Japoński minister Skarbu dr. Kaya zwrócił się w przemówieniu noworocznym do narodu japońskiego z wezwaniem do udzielenia politycznego i finansowego poparcia Rządowi i DO PRZYGOTOWANIA SIĘ DD DŁUGIEJ WOJNY. Podnosząc zwycięstwa militarne Japonii, minister zaznaczył, że ostateczny triumf wojsk japońskich zapewni pokój na Dalekim Wschodzie.

Bombardowanie Hankou

Brytyjskie okręty na rzece Yangtse otrzymały rozkaz strzelania, w razie gdyby zostały zaatakowane podczas nalotu samolotów japońskich na Hankau.

NA LOTNISKO PADŁO 75 BOMB. OLBRZYMIE SŁUPY OGNIA BYŁY ZDALEKA WIDOCZNE. 3 ROBOTNIKÓW CHIŃSKICH ZGINĘŁO, A 16 ODNIOSŁO RANY.

Samoloty japońskie unosiły się na bardzo znacznej wysokości.

Płk. de La Rocque
nieuleczalny pieniacz

Sąd paryski wyznaczył na dzień 7 lutego początek nowej rozprawy w drugiej serii procesów o zniesławienie, wytoczonych przez płk. La Rocque szeregowi dziennikarzy paryskich. Druga seria tych procesów obejmuje 25 skarg. Jednakże po orzeczeniu, wydanym w pierwszej serii — 15 skarg, liczyć się należy z tym, że płk. La Rocque może wycofać oskarżenia, uważając, że rozprawa sadowa nie daje mu żadnej satysfakcji, a nawet, jak to wyraża otwarcie „Petit Journal", wyroki sądowe stają się tylko aktami prześladowania płk. La Rocque i narzędziem łamiącym jego pracę organizacyjną.

Tajemniczy wybuch rurociągu

W poniedziałek wieczorem mieszkańcy jednego z przedmieść Duesseldorfu a następnie dwóch dalszych miejscowości tamtejszego okręgu przemysłowego zaalarmowani zostali trzema kolejnymi wybuchami. Jak się okazało, eksplodował gaz w długim rurociągu. Słup płomieni sięgał 30 m. wysokości. W miejscach eksplozji potworzyły się głębokie leje.

Wskutek energicznej akcji ratunkowej udało się zapobiec niezwykle groźnej katastrofie. Ogień ugaszono i uszkodzenie rurociągu niezwłocznie naprawiono. W pobliskich domach eksplozja wyrządziła jedynie niewielkie szkody materialne. Ofiar w ludziach nie było. Przyczyny wybuchów nie są wyjaśnione. Według przypuszczeń rurociąg w trzech miejscach został zniszczony skutkiem tektonicznych wstrząsów gruntu. (PAT).

W pogoni za kawałkiem
chleba

W okresie świąt wyjechały do Belgii trzy pociągi rodzin górników polskich, którzy w roku bieżącym zatrudnieni zostali w kopalniach belgijskich. Każdy transport składał się 500 do 600 rodzin. Ogółem z dziećmi wyjechało do Belgii blisko 5000 osób. Z emigrantami przybyło kilkadziesiąt wagonów bagażu.

Na belgijskiej stacji granicznej Montzen transporty spotkali przedstawiciele polskich władz konsularnych, oraz delegatki Kół Polek z okręgu Leodium, które obdarzyły dziatwę słodyczami i owocami.

Z Montzen transporty skierowano do Limburgii, Leodium, Charleroi, Mons

Władze belgijskie wydały pozwolenie na sprowadzenie w styczniu pozostałych w Polsce rodzin górniczych.

Olbrzymi postęp motoryzacji
Niemiec

Prowizoryczny bilans motoryzacyjny Niemiec za 1937 r. wykazuje, że liczba samochodów osobowych przekroczyła w tym roku milion, co stanowi podwojenie w stosunku do 1932 r. 4/5 tej liczby stanowią małe wozy. Liczba motocykli wzrosła do 1,3 miliona. Liczba samochodów ciężarowych do 320.000. W ten sposób według obliczeń prasy niemieckiej, Niemcy pod względem motoryzacyjnym zajmują dziś czwarte miejsce na świecie za Stanami Zjedn., W.Brytanią i Francją. Na rok bież. zapowiadane są dalsze kroki, zapewniające rozwój motoryzacji zarówno dla potrzeb gospodarczych, jak i wojskowych Rzeszy.

Taras Bulba groźny
dla Sowietów

MOSKWA (PAT). — „Prawda" zaatakowała operę kijowską za wystawienie sztuki „Taras Bulba". Opera ta, zdaniem „Prawdy", zbyt mło idealizuje „polskich interwencjonistów", mimo, iż reżyser usunął z trzeciego aktu poloneza. Wystawienie opery „Taras Bulba" w niezmienionej formie było dziełem, jak pisze „Prawda", burżuazyjnych nacjonalistów i agentów faszystowskich" Lubczenki Chwyli oraz b. dyrektora, Janowskiego (Lubczenko, jako premier ukraiński, rok temu wygłosił na 8-ym zjeździe Sowietów patriotyczną mowę, skierowaną przeciw Polsce).

Opera „Taras Bulba" została wznowiona bez poprawek i zgody szefa wydziału do spraw sztuki przy Radzie Komisarzy Ludowych Ukrainy, Gryszki. „Prawda" wzywa do oczyszczenia opery kijowskiej od „wrogów ludu".

WIADOMOSCI SPORTOWE

SPORT ROBOTNICZY

OBOZY NARCIARSKIE Z. R. S. S. W ZAKOPANEM

Sekcja narciarska Zw. Rob. Stow. Sport. R. P. organizuje szereg obozów narciarskich w Zakopanem dla członków Sekcji i bratnich organizacji. Zaprasza się kluby sportowe, zrzeszone w Z. R. S. S., członków związków zawodowych, oddziały T. U. R. i młodzieży do wzięcia udziału w tych obozach. Obozy odbędą się w okresie od 10 stycznia do 30 marca w turnusach 10-o dniowych i 14-dniowych. Opłata wynosi za 10-dniowy turnus 35 zł. 50 gr., a za 14-dniowy — 45 zł. Opłaty te obejmują: zakwaterowanie, wyżywienie 4 razy dziennie), naukę narciarstwa pod kierunkiem instruktorów P. Z. N. i taksę klimatyczną.

W czasie trwania obozów urządzane będą wycieczki do Morskiego Oka, Pięciu Stawów, Rahonia i t. d.

Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Narciarska Z. R. S. S. w Warszawie, Czerwonego Krzyża 20, III piętro w godz. 18 — 20.

DZISIEJSZE ROBOTNICZE ZAWODY BOKSERSKIE

Dziś we środę o godz. 19 w lokalu RKS Skra przy ul. Okopowej rozegrane zostaną robotnicze zawody bokserskie młodzików.

Dokończenie zawodów we czwartek o godz. 19.

HOKEJ

BUDAPESZTEŃSKI FORENCVAROS PROWADZI W TURNIEJU KRYNICKIM

W poniedziałek wieczorem w trzecim dniu międzynarodowego turnieju hokejowego o mistrzostwo Krynicy rozegrano przy temperaturze —20 st. dwa spotkania.

W pierwszym spotkaniu Warszawianka pokonała Jaworzynę krynicką 3:0 (1:0, 1:0, 1:0). Wynik meczu nie odzwierciadla stosunku sił, gdyż miejscowi przeważali w pierwszej i trzeciej fazie gry. Brak rutyny u młodych napastników krynickich nie pozwolił im na wyzyskanie sytuacji podbramkowych.

W drugim meczu, który stał na bardzo wysokim poziomie, a był właściwie jednym z finałów turnieju Cracovia pokonała mimo pesymistycznych przepowiedni, berliński Rotweiss 1:0, zdobywając decydujący punkt w ostatniej tercji.

Po trzech dniach turnieju tabela zawodów przedstawia się następująco:

	pkt.	st. br.
1) Ferencvaro	4	4:0
2) Warszawianka	4	5:1
3) Rotweiss	2	3:2
4) Cracovia	3	1:1
5) K. T. H.	0	2:5
6) Jaworzyna	0	0:6

BOKS

CZY POLUS PRZEJDZIE NA PROFESJONALIZM

W ostatnich dniach rozeszły się pogłoski jakoby znany pięściarz Warszawianki i mistrz Europy w wadze piórkowej Polus otrzymać miał propozycję przejścia na profesjonalizm z Aregntyny i zamierzał po ukończeniu służby wojskowej propozycje te zaakceptować.

CHMIELEWSKI WALCZY W WARSZAWIE

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie w Warszawie, w teatrze Nowości ciekawy mecz bokserski pomiędzy łódzkim IKP i Polonią. Łodzianie przyjeżdżają w najlepszym składzie z Chmielewskim w średniej i „wypożyczonym" Jaskółką w wadze ciężkiej.

Bilans sportu polskiego

CIĘŻKOATLETYKA

Zapaśnicy nasi mieli niezbyt udany sezon międzynarodowy. Na mistrzostwach Europy i Paryża obaj nasi reprezentanci Krysmalski i Staniczek odpadli we wstępnych rozgrywkach. Na mistrzostwach Europy w walce wolnoamerykańskiej startował emigrant polski Drzymała również bez powodzenia. Jedyne sukcesy zanotowała reprezentacja Warszawy, bijąc w Prusach Wschodnich reprezentację Królewca 13:10 i kombinowaną reprezentację trzech miast pruskich 15:5.

W kraju zaznaczyła się pewna poprawa poziomu ogólnego zapaśnictwa, zwłaszcza na terenie Warszawy.

Mistrzostwo Polski zdobyli w zapaśnictwie Rokita, Świętosławski, Ślązak, Hinc, Krysmalski, Jakubowski i Kozerski, a w podnoszeniu ciężarów Matuszewski, Niedzielski, Kreuzstein, Sadłowski, Kaszuba, Jałkiewicz. W rozegranych po raz pierwszy mistrzostwach polskich w stylu wolno-amerykańskim mistrzostwo zdobyli według kolejności wag Kuchta, Sawka, Świętosławski, Hinc, Krysmalski, Jakubowski, Kozerski.

GRY SPORTOWE

Jak zwykle, bardzo obfity był program drużyn gier sportowych. Najlepsze wyniki międzynarodowe osiągają wciąż koszykarze, chociaż w ub. sezonie uzyskaliśmy gorsze wyniki, aniżeli w roku poprzednim. Na mistrzostwach Europy w Rydze zajęliśmy 4-te miejsce za Litwą, Włochami i Francją. Częściowo zrehabilitowaliśmy się na mistrzostwach akademickich świata w Paryżu. Nasza drużyna kobieca zdobyła mistrzostwo świata przed Łotwą, a w rozgrywkach męskich wicemistrzostwo świata za Łotwą.

Jedyny międzypaństwowy mecz rozegrany w szczypiorniaku z Rumunią przegraliśmy 8:10. W spotkaniach międzymiastowych w szczypiorniaku ponieśliśmy również liczne porażki. Berlin pokonał Warszawę 22:1 i Poznań 11:3. „Wiener Sportklub" rozgromił wicemistrza Polski katowicką Pogoń 9:4. Jedyny sukces odniosła Warszawa, bijąc Czerniowce 13:4.

Ze spotkań międzyklubowych najżywszy kontakt utrzymywaliśmy nadal z państwami bałtyckimi, zwłaszcza z Estonią i Łotwą. Mecze koszykówki kończyły się przeważnie naszymi zwycięstwami nad gośćmi. Jedną z najpoważniejszych imprez międzynarodowych był ciekawy mecz 5-ciu miast w siatkówce pań. Zwycięstwo odniosła Warszawa przed Tartu, Rygą, Krakowem i Łodzią.

Mistrzostwo Polski zdobyły: w koszykówce męskiej AZS Poznań, kobiecej AZS Warszawa, w Hazenie IKP Łódź, w szczypiorniaku KPW Poznań, w siatkówce kobiecej HKS Łódź. W palanciе mistrzem Polski jest K. S. Kościuszko. Ta ostatnia gra jest uprawiana wyłącznie na Śląsku.

Opowieści drutów telegraficznych

KATASTROFA LOTNICZA

Samolot komunikacyjny, lecący z Mediolanu uległ katastrofie. Złożona z 3 osób załoga samolotu i 3 pasażerów straciła życie. Przyczyną katastrofy było przypuszczalnie silne ochłodzenie skrzydeł samolotu. Wypadek zdarzył się w Frankfurcie nad Menem.

ZGON WYBITNEGO POLITYKA

W Ottawie zmarł sir George Perley, wybitny członek stronnictwa konserwatywnego, który odegrał dużą rolę podczas wojny światowej jako minister, któremu podlegał ekspedycyjny korpus kanadyjski. Sir George Perley był wysokim komisarzem Kanady i członkiem gabinetu imperialnego podczas wojny. Podpisał on w imieniu Kanady Traktat Wersalski i był delegatem kanadyjskim do Ligi Narodów. Sir Perley liczył 80 lat.

ODNALEZIONA LOTNICZKA

Zaginiona lotniczka francuska Maryse Hilsz została odnaleziona Jak donoszą z Bassorah, samolot jej znajduje się w odległości 30 klm. od Dżasku (przylądek w Persji nad zatoką Ormuz).

SARNY NA KRZE

W śródmieściu Królewca wydarzył się niecodzienny wypadek, a mianowicie: Na krze lodowej, spływającej rzeką Pregołą, znajdowała się sarna, której przechodnie pomogli wydostać się na brzeg. Sarnę odstawiono do komisariatu policji, gdzie niebawem sprowadzono jeszcze inną sarnę, uratowaną w podobny sposób. Obie sarny umieszczone zostały w zwierzyńcu miejskim.

CZWORO DZIECI ŻYWCEM SPALONYCH

W miejscowości Dunston on Tyne (Anglia) wydarzył się pożar, który spowodował śmierć 4 ofiar. Pewne małżeństwo opuściło swe mieszkanie, pozostawiając bez opieki czworo dzieci w wieku od 3 miesięcy do 5 lat. Z niewiadomej przyczyny zaprószył się ogień i wybuchł pożar. Ogień szerzył się z wielką szybkością. Gdy przybyła straż pożarna, znaleziono zwęglone zwłoki czworga dzieci.

ADWOKAT
Włodzimierz GOTTLIEB
prowadzi kancelarię
w KRAKOWIE, GRODZKA 32, II p. tel. 111-80

P. Prezydent R. P. w Spale

Dnia 4 stycznia w godzinach popołudniowych p. Prezydent R. P. przyjął w obecności dyrektora protokułu dyplomatycznego min. Romera na audiencji pożegnalnej w Spale, opuszczającego swe stanowisko posła szwedzkiego p. Bohemana, który wręczy p. Prezydentowi R. P. swe listy odwoławcze.

Po audiencji p. Prezydent R. P. zatrzymał posła Bohemana na herbacie.

Wyprawa pod biegun

Przebywający w leningradzkim porcie łamacz lodów „Jermak", udaje się w tych dniach do bieguna północnego, gdzie zamierza wziąć na pokład uczonych sowieckich, przebywających od szeregu miesięcy na krze lodowej, w okolicach bieguna. (ATE).

Koleje w okresie mrozów
i zasp śnieżnych

Dyrekcja okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie, podaje do wiadomości, że:

Niesprzyjające ostatnio warunki atmosferyczne, mrozy i opady śnieżne, powodują opóźnienia pociągów dalekobieżnych i podmiejskich, a w szczególności wywierają ujemny wpływ na sprawność pracy taboru pociągów elektrycznych

W związku z tym mogą być jeszcze pewne niedokładności i opóźnienia, jak również może zachodzić konieczność wyprawiania pociągów, w szczególności elektrycznych, w składach zmniejszonych.

Dyrekcja ze swej strony stosuje wszelkie środki ku zwalczaniu przeszkód i utrzymaniu regularności biegu pociągów.

Podając powyższe do wiadomości publicznej, Dyrekcja prosi podróżnych o zachowanie spokoju i dostosowanie się do utrudnionych warunków podróży.

Wypoczynek dyplomatów
Po trudach, czy przed trudami?

We wtorek przed południem przybył do Grasse na Riwierze francuskiej minister Eden wraz z małżonką. Min. Eden zabawi na Riwierze do połowy stycznia, spędzając tu swój urlop wypoczynkowy. Na Riwierze francuskiej przebywa obecnie poza tym wielu innych polityków angielskich, w tej liczbie kanclerz skarbu sir John Simon, który zatrzymał się w Monte Carlo oraz b. premier Lloyd George, który zamieszkał w Cap d'Antibes. Oczekiwane jest również przybycie nowego doradcy dyplomatycznego gabinetu angielskiego sir Robert Vansittarta. Z pośród polityków francuskich przebywają obecnie na Riwierze byli premierzy francuscy Tardieu oraz Flandin.

Zgon b. posła Tabaczyńskiego

We wtorek zmarł nagle w Poznaniu ś. p. Tadeusz Tabaczyński, b. poseł Stronnictwa Narodowego na Sejm Ustawodawczy i na drugi Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. (ATE).

Wyrok w sprawie 12 górali
z Kasinki

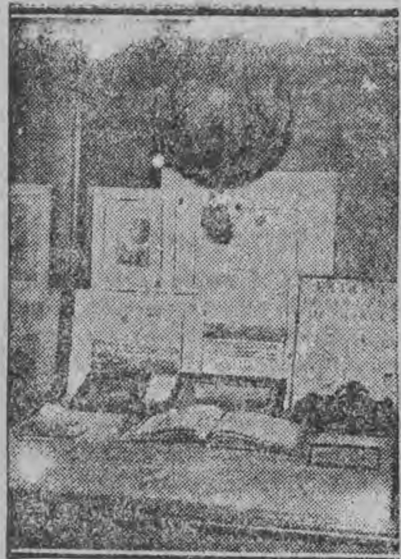
We wtorek na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego z Nowego Sącza w Mszanie Dolnej po dwudniowej rozprawie zapadł wyrok przeciwko 12-tu oskarżonym o zajścia w czasie strajku rolnego w sierpniu ub. r. w Kasince Małej. W wyniku rozprawy 9 osób zostało skazanych na kary od 8 miesięcy do 1 roku i 6 miesięcy bezwzględnego więzienia. Trzej oskarżeni zostali uniewinnieni.

Szczegóły rozprawy sądowej podajemy na str. 2.

Od 155 lat trwa walka o panowanie w powietrzu

Pierwsze loty balonem

odbyły się w 1783 r. w Paryżu

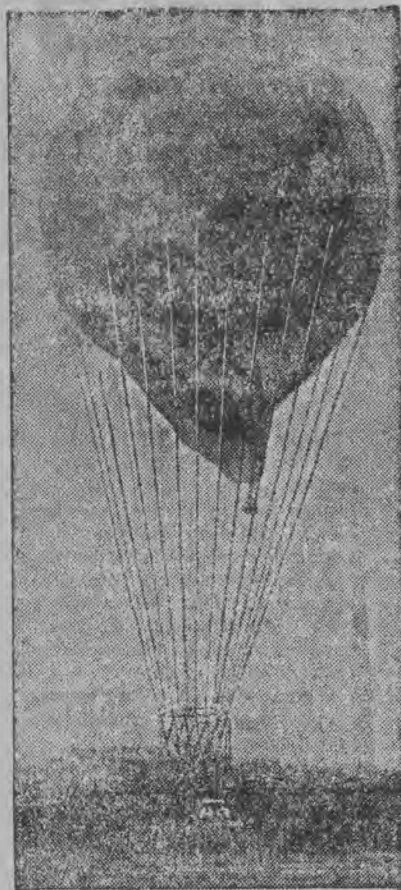

BALON MONTGOLFIERA

Pierwsze balony kuliste, zbudowane przez braci Montgolfier, stworzyły nową erę w dziejach baloniarstwa. Od tego momentu, t. j. od r. 1783, dokonywano stale prób, przeważnie wieńczonych powodzeniem. Współpracownik Montgolfierów, Pilatre de Rozier, zachęcony sukcesem swych mistrzów, dokonał w listopadzie 1783 roku

PIERWSZEGO WZLOTU BALONEM

w towarzystwie markiza D'Arlande. Drugim śmiałym baloniarzem, który odważył się na przelot nad kanałem La Manche, był Franciszek Blanchard, który też zapisał się w dziejach kultury i cywilizacji świata, jako

BALON NAJNOWSZEJ KONSTRUKCJI SOWIECKIEJ

TWÓRCA POCZTY LOTNICZEJ.

Przewiózł on mianowicie po raz pierwszy pocztę z Filadelfii do New Jersey: przesyłka ta zawierała m. in. niesłychanie cenny dokument w postaci listu Jerzego Waszyngtona, napisanego w związku z powtórnym obiorem na prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Opinia publiczna odnosiła się jednak z wielkim sceptycyzmem do zamierzeń ówczesnych baloniarzy. W prasie ukazywały się stale artykuły pseudo-naukowe, zaprawione obfitą satyrą i ironią, pojawiały się karykatury i ryciny, ośmieszające niepomyślne wyczyny pionierów lotnictwa balonowego.

Ale pewni zwycięstwa śmiałkowie nie ustawali w dokonywaniu nowych prób. Jeszcze w 1785 roku aeronauta Vincent Lunardi, Anglik pochodzenia włoskiego,

DOKONAŁ POD LONDYNEM KILKA POMYŚLNYCH WZLOTÓW BALONEM WOLNYM

Powodzenie prób Lunardiego zachęciło do dalszych usiłowań w tej dziedzinie. Lunardi zwrócił uwagę na wartość balonu jako środka obserwacyjnego dla celów badań atmosferycznych i strategicznych. W ten sposób

W BITWIE POD FLEURUS W ROKU 1794 UŻYTO PO RAZ PIERWSZY BALONÓW DLA CELÓW OBSERWACYJNYCH.

Pod Hastings w roku 1795 wzbił się balon sferyczny, dokonując pomiarów i obserwacji meteorologicznych. W 1804 r. znakomity fizyk Gay-Lussac użył balonu do tych samych celów.

Nową epokę rozwoju baloniarstwa otworzył wiek XIX. Słynny rysownik i fotograf paryski Daumier w roku 1860 wzbił się balonem, dokonując po raz pierwszy

ZDJĘĆ Z LOTU PTAKA,

Na ten okres przypada również kilka prób, dokonanych przez kobiety.

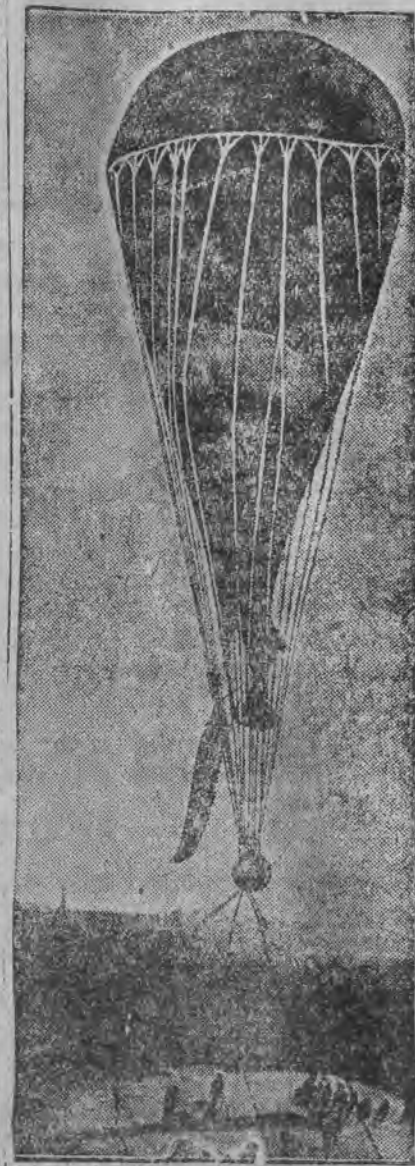
Słynny francuski polityk Gambetta, podczas oblężenia Paryża przez Prusaków w roku 1870 dokonywał kilkakrotnie przelotu

PONAD LINIAMI NIEPRZYJACIELSKIMI.

Najdłuższy przelot, odbyty wraz z jego przyjacielem, Spullerem zakończył się pomyślnym lądowaniem w Montdidier, poczym aeronauci powrócili do oblężonego Paryża, narażając się na wielkie niebezpieczeństwa. W tym samym roku balon „Ville d'Orleans", wystartowawszy jesienią w kierunku Tours, gdzie podówczas schronił się rząd,

ZGINĄŁ BEZ WIEŚCI.

Aeronautyka francuska, szczycąca się najstarszymi tradycjami w dziejach baloniarstwa, przeżywała obok momentów triumfu, liczne chwile trwogi i żałoby. Świeci ona przykładem innym państwom Europy, a przede wszystkim Polsce, której baloniarstwo zapisało się w dziejach lotnictwa świetnymi sukcesami naszych baloniarzy, kilkakrotnych zdobywców pucharu Gordon-Benneta.

BALON STRATOSFERYCZNY PICCARDA

Dzieje rozwoju prasy angielskiej

Dynastje i koncerny prasowe

Milionowe nakłady pism londyńskich

Fleet była niegdyś małą rzeczką, a dzisiaj jest ściekiem. Fleet Street jest ulicą, która stanowiła siedzibę dzienników londyńskich. Obecnie tylko dwa — „Daily Telegraph" i „News Chronicle" pozostały jej wierne, ale i inne nie wyprowadziły się zbyt daleko.

Centrum dziennikarskie Londynu było niedawno bardzo zdenerwowane na wiadomość, że najstarszy dziennik „Morning Post" założony w r. 1772 przechodzi na własność lorda Camrose, właściciela koncernu prasowego z dziennikiem „Daily Telegraph" na czele. Niewiadomo jeszcze jaki będzie los najstarszego dziennika londyńskiego, który był organem klasy przypominającej junkrów pruskich, oczywiście w znacznie przyjemniejszej angielskiej odmianie. Stare damy na wsi i emerytowani pułkownicy byli wiernymi czytelnikami „Morning Post", która odznaczała się wiejską zaiste szczerością. I tak w czasie wojny pismo to wyraziło się o premierze Asquith, że „zgadzając się na powszechną służbę wojskową przypominał kota, którego ciągną za ogon po gładkiej powierzchni fortepianu". Innym razem znów zakonkludował polemikę z prasą liberalną stwierdzeniem, że „dyskusja taka może człowieka przyprawić o rozmiękczenie mózgu".

Drugim z kolei najstarszym dziennikiem jest wielki poważny „Times", który urodził się w r. 1785. Po nim następuje „Observer" z datą urodzenia 1791, który jest dziś tygodnikiem wychodzącym w niedziele.

W pierwszej połowie XIX wieku prasa angielska była kompletnie odmienna od dzisiejszej. Były to poważne, suche, drobno zadrukowane dzienniki z małymi tytułami, bez podtytułów, podające dyskusje w parlamencie. Ogłoszeń niemal że nie było. Panie nie czytały gazet, podobnie jak nie paliły papierosów.

Między latami 1880 i 1890 nastąpiła w konserwatywnej dotąd prasie angielskiej kompletna rewolucja, która we Francji przeprowadzona została mniej więcej o pokolenie wcześniej. Zdolni dziennikarze i sprytni wydawcy, jak Alfred Harmsworth późniejszy lord Nordcliffe, W. T. Stead i inni byli jej głównymi autorami. Poczęły się ukazywać „magazyny" dla szerokich mas, które po wprowadzeniu przymusu szkolnego opanował głód lektury. Uzyskały poczytność popularne dzienniki wieczorne, które pozyskały sobie takich utalentowanych początkujących wtedy pisarzy, jak Wells i Conan Doyle. Prasa popularna zajęła się zagadnieniami dnia, wskazywała i atakowała nadużycia, przeprowadzała sensacyjne ankiety.

Zmienił się kompletnie zewnętrzny wygląd dzienników. Na pierwszej stronie pełno ilustracyj i tytułów — i tylko bardziej konserwatywna część prasy, jak „Times", pozostała przy dawniejszym zwyczaju, na mocy którego okładka pisma zawiera ogłoszenia. Zresztą i ta metoda jest bardzo rentowna dla wydawców. Lord Nordcliffe był jednym z najbardziej pomysłowych organizatorów koncernów prasowych. Idea jego polegała na tworzeniu grupy wydawnictw, złożonej z pism porannego, wieczornego, niedzielnego i ilustrowanego. Obok niego pojawili się konkurenci, a wielki przemysł otwartymi szeroko drzwiami wkroczył na teren prasy.

I tak prasa liberalna znajduje się w rękach przemysłu wytwarzającego kakao. Właściciel „Daily Express" pisma o największym nakładzie, *lord Beaverbrook*, jest właścicielem ogromnych zakładów papierniczych.

Ginęły stare pisma, nie umiejące przystosować się do nowych warunków, a te które utrzymały się osiągają zawrotne wprost nakłady. I tak „Daily Express" sprzedaje dziennie w prenumeracie i w kolportażu około 2.300.0000 egzemplarzy, „Daily Herald" przekroczył również 2.000.000, „Daily Mail" osiągnął cyfrę przewyższającą 1.700.000, liberalny „News Chronicle" figuruje z liczbą 1.335.000. Poważny „Times" natomiast nie przekroczył 200.000 egzemplarzy.

Prasa angielska jest wielką potęgą ekonomiczną, polityczną i ideową. Mimo ogromnego rozwoju ekonomicznego i uprzemysłowienia, dziennikarz angielski należy do najbardziej niezależnych i solidnych dziennikarzy świata. A w prasie angielskiej mimo polowania na sensacje, któremu oddają się dzienniki bulwarowe, występuje cecha stanowiąca o jej autorytecie — a jest nią możliwie duża doza objektywizmu, dążenie do autentyczności i do mówienia prawdy.

Daily Herald

BRITAIN LEADS IN RACE TO BUILD WARPLANES

BRITAIN can now build aircraft more swiftly and in larger numbers than any other country in Europe, including Germany.

To-day's News Reel From U.S.

FRANCE SENDS WARSHIP TO MINORCA

FRANCE'S GOVERNMENT HAS RUSHED A WARSHIP TO THE LOYAL SPANISH MEDITERRANEAN ISLAND OF MINORCA.

Special Law To Stop Wine Orgy

YOUNGEST JUDGE APPOINTED AT 49

SHOVEL-GOLFER ON TRIAL AS BANDIT

3/- Rents Urged For Farm Workers

CAUGHT AFTER RENO SECRET WEDDING

McAvoy Keeps His Title

HE ESCAPED FROM DUCE'S DEVIL'S ISLAND

SHOWERY

90-MILE RACE TO SAVE BOY

MYSTERY GIRL SPILSBURY CALLED

"Who likes good strong coffee?"

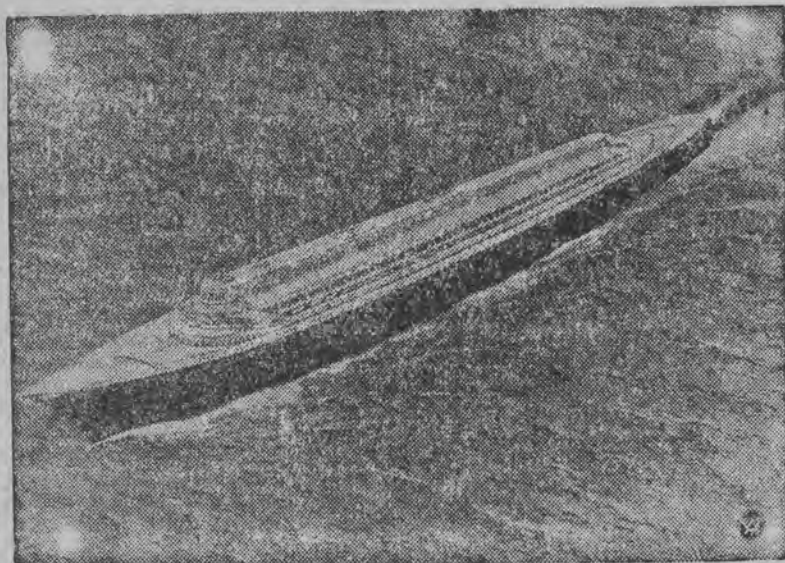
'CAMP' coffee

PIERWSZA KOLUMNA „DAILY HERALDU" CENTRALNEGO ORGANU ANGIELSKIEJ PARTII PRACY POD WZGLĘDEM ILOŚCI EGZEMPLARZY JEST TO DRUGI DZIENNIK NA ŚWIECIE.

Telefon w liczbach

Ostatnio w jednym z amerykańskich pism statystycznych zamieszczono szereg liczb, poświęconych telefonom, których obecnie znajduje się na całym świecie 35 milionów. Na sto osób przypada 1,5 aparatu. Największą ilość aparatów posiadają Stany Zjednoczone Am. Półn. — 17 milionów aparatów, na drugim miejscu znajdują się Niemcy — 3,270 tysięcy, później Anglia — 2,579 tysięcy, Francja — 1,441 tys., Kanada — 1,209 tys. W Stanach Zjednoczonych na 100 mieszkańców przypada 13,6 aparatów telefonicznych, w Kanadzie — 11,1. W Europie najwięcej aparatów telefonicznych na 100 osób przypada w Danii i Szwecji — 10,5, we Francji zaledwie 3,6.

Największy parowiec świata

W angielskich dokach okrętowych jest obecnie wykonywany na zamówienie armatorów francuskich, największy w chwili obecnej parowiec świata, którego projekt reprodukujemy na zdjęciu. Parowiec ten o długości 450 mtr. i o sile, 400 tysięcy koni parowych w motorach, będzie rozwijał szybkość 37 węzłów.

Targ na żony w Jugosławii

W mieście Szabac w Jugosławii odbywa się raz do roku osobliwy jarmark na żony. Do miasta zjeżdżają się chłopi z okolicy ze swymi córkami. Dziewczęta przybrane są w najpiękniejsze suknie, a każda z nich kładzie na siebie wszystkie niemal cenne ozdoby ze złota, jakie otrzymała od rodziców. To jest jej wyprawa i posag, który odrazu daje się ocenić. Niektóre z dziewcząt mają na szyi sznury całe złotych cekinów, dukatów i innych monet. Przezorni jednak i nauczeni ostatnio doświadczeniem rodzice nie wystawiają już często na widok publiczny posagu w brzęczącej monecie, lecz zadowalają się zawieszeniem na szyi kandydatki do stanu małżeńskiego kartki z wymienieniem cyfry posiadanych pieniędzy, a czasem nawet fotografii, zdjętej z kosztowności rodzinnych.

Pierwsze muzeum polarne

W letniej willi nieżyjącego już znanego badacza polarnego dr. Knuda Rasmussena, leżącej pod Kopenhagą, zostało otwarte pierwsze na świecie Muzeum Polarne.

Zdjęcie nasze przedstawia budynek Muzeum Polarnego.

Zakłady „Scheibler i Grohman" odzyskują samodzielność

Kto ma powody do zadowolenia?

Jedna z najstarszych w Łodzi fabryk włókienniczych, zakłady przemysłowe Scheiblera i Grohmana, przechodziła kilka lat temu ogromne kłopoty finansowe. „Zjednoczonym Zakładom" przybył z pomocą Bank Gospodarstwa Krajowego, który przejął większość akcyj. Nastąpił dłuższy okres „sanacyj", w czasie którego wielki rozgłos uzyskały pensyjki pobierane przez dyrektorów. Np. p. generał Maciszewski pobierał 30.000 zł. miesięcznie. Również inni dyrektorzy i kierownicy byli wcale nieźle opłacani. W zeszłym roku „Łodzianin" opublikował listę tych fantastycznych płac.

Oto jednakże skończył się okres radosnego „sanowania". Prasa donosi, że zakłady przemysłowe Scheiblera i Grohmana zostały obecnie dzięki specjalnemu układowi całkowicie usanowane i z powrotem przechodzą do rąk dawnych właścicieli. Ogółem zobowiązania f-my Scheibler i Grohman wynoszą ok. 80 milionów złotych. Mocą układu „Zjdnoczone Zakłady" zobowiązały się uregulować swoje zobowiązania w ciągu 24 lat. Rodzina Scheiblerów, która jest prawym właścicielem, otrzymuje z powrotem 51 proc. akcyj, które dotychczas znajdowały się w posiadaniu B. G. K.

W ten sposób zakończyła się jeszcze jedna próba „upaństwowienia" i „planowej gospodarki" sanacji i widzimy nawrót do liberalizmu i „swobodnej gry sił".

Bardzo się cieszy z tego powodu „Kurier Łódzki", który w dłuższym artykule na ten temat m. in. pisze:

„Chcemy w nowej sytuacji „Zjednoczonych Zakładów" dopatrywać się objawów wycofywania się państwa z tych terenów działalności gospodarczej, które właściwsze są dla popisów inicjatywy prywatnej.

Łódź ma jeszcze swoje specyficzne powody do zadowolenia: w psychologii łodzian tkwi „wrodzone" uznanie dla zasłużonych rodów przemysłowych i, — odwrotnie, niż dzieje się to na całym świecie — łodzianie chętnie widzą powrót tych rodów do „znaczenia". Gdzieindziej przecież radują się z cudzego upadku".

Nie wiemy o jaką tu Łódź chodzi „Kurierowi Łódzkiemu". Łódź robotnicza nie ma żadnych powodów do zadowolenia z powrotu „rodów", jak nie miała powodów do radości z rządów p. Maciszewskiego i innych mianowanych komisarzy.

Nie z radością Łódź robotnicza wspomina nazwiska „rodowe" Scheiblerów, Eisertów, Ejtingonów, Konów i innych.

Położenie mas robotniczych nie zmieni się przez fakt przejścia rządów z rąk Scheiblera do rąk Maciszewskiego, czy też przeciwnie.

Jeśli ktoś ma powody do zadowolenia, to nie Łódź, a jedynie Scheiblerowie, Grohmanowie i ich przyjaciele.

Pod ostrym kątem

Jasnowidz w Teatrze i echa sylwestrowe w „Echu"

We wtorek odbyła się w teatrze Polskim o godz. 8.30 w. premiera sztuki Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu".

Już o godz. 5 pop., w nadesłanym biuletynie Łódzkich Teatrów Miejskich przeczytaliśmy co następuje:

...Premiera wybornej sztuki Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu" PRZYJĘTA ZOSTAŁA PRZEZ PUBLICZNOŚĆ Z MANIFESTACYJNĄ SERDECZNOŚCIĄ. Bohaterskie dzieje... obrazki... (itd.) znalazły MOCNY ODDŹWIĘK WŚRÓD WIDZÓW.

Referent prasowy teatrów jest widocznie jasnowidzem, skoro potrafi przewidzieć przebieg premiery na kilka godzin przed przedstawieniem.

Powracając do biuletynu i „jasnowidztwa" referenta prasowego teatrów miejskich, nie możemy powstrzymać się od uwagi, iż takie szablonowe „komunikaty" nie osiągają wcale zamierzonego celu.

Przypuśćmy, że istotnie biuletyn teatralny przewidział wszystko dość trafnie. I „manifestacyjna serdeczność" była, i „mocny oddźwięk wśród widzów"... Ale mogło „coś" takiego się stać, jak np. pożar, przerwanie dopływu prądu i premiera mogła się nie odbyć.

Albo publiczność, skłonna, w/g biuletynu, „do serdecznych manifestacyj", zachowywałaby się podobnie, jak na przedstawieniu w sali teatralnej Geyera (31.XII 37).

Ten biuletyn właśnie przypomniał mi wypadek, jaki zdarzył się przed paru laty w tejże Łodzi. Sprawozdawca teatralny jednego z łódzkich dzienników nie mógł pójść na premierę teatralną. Znał treść sztuki, miał pod ręką obsadę aktorską, napisał w nocy sprawozdanie i ukazało się ono następnego dnia. Jakież było zdziwienie całej redakcji, no i samego sprawozdawcy, gdy okazało się, że premiera nie odbyła się z przyczyn od dyrekcji teatru niezależnych...

Ów krytyk miał wyraźnego pecha...

Z teatrami miejskimi w Łodzi jest sytuacja nieco podobna. Dyrekcja ma pieniądze (z kasy miejskiej), ale pecha mają łodzianie, że muszą chodzić do teatru, mające takie repertuar, jak „łódzkie teatry miejskie".

I choć komisja teatralna wyraziła podobno „jednogłośnie" podziękowanie dyrekcji za „odpowiedni repertuar" i „wysoki poziom", prawda jest, że sale teatralne świecą pustkami i tylko na „Pygmalionie" oraz „Tessie" była możliwa frekwencja tej publiczności, która za pieniądze chodzi do teatru, bo kartkowiczów trzeba... odliczyć.

Ale jak się dostaje ogromne subwencje z kasy miejskiej, to na inne „drobiazgi" uwagi się nie zwraca.

***

Jasnowidz znajduje się również w redakcji łódzkiego „Echa". Numer noworoczny tego pisma ukazał się na mieście o godz. 2-ej w nocy, a znaleźliśmy w nim przebieg nocy sylwestrowej do godz. 6—7 rano. Nie dziwimy się zresztą takiej drobnostce, skoro „Echo" już rok temu zdobyło dla gen. Franco Madryt, obecnie zaś pospieszyło się bardzo ze zdobyciem Teruel.

Biedny Ossowiecki ma szaloną konkurencję. Pojawiła się cała armia domorosłych jasnowidzów.

80-letni przemysłowiec łódzki w roli łowcy posagowego

Sensacyjna skarga oszukanej, która ma... 70 lat

Wdowa po łódzkim przemysłowcu, 70-letnia Anna Kalmanowicz, właścicielka kilku nieruchomości na terenie naszego miasta, stale zamieszkała w Gdańsku, wystosowała do Urzędu Prokuratorskiego sensacyjną skargę przeciw swemu byłemu mężowi, znanemu na terenie Łodzi przemysłowcowi, Beryszowi Litwinowi, o wyłudzenie posagu w sumie 30 tysięcy złotych.

Jak wynika ze skargi Kalmanowiczowej, zawarła ona przed rokiem znajomość ze starszym od niej o przeszło 10 lat, bo 80-letnim Beryszem Litwinowem, również wdowcem i ojcem dorosłych dzieci. Litwin zaczął się starać o rękę majętnej wdowy i po pewnym czasie starania jego uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem, gdyż w sierpniu ub. roku „młodzi" się pobrali i zamieszkali stale w Gdańsku.

Tymczasem zaledwie po upływie 7 dni Litwin oświadczył swej małżonce, że zmuszony jest w sprawach handlowych wyjechać na pewien czas do Łodzi. Nie przeczuwająca niczego żona, oczywiście, nie przeszkodziła mu w wyjeździe. Minęło jednak parę tygodni, a Litwin nie wracał. Zaniepokojona Kalmanowiczowi zaczęła zasypywać swego nowoupieczonego małżonka listami, na które on jednak nie odpowiadał. W końcu zrozpaczona kobieta udała się do Łodzi, ażeby się rozmówić z Litwinem. Wtedy ten oświadczył jej, że nie może z nią dłużej żyć, gdyż rzekomo ich charaktery się nie zgadzają. Na to Kalmanowiczowa zażądała zwrotu posagu w sumie 30 tysięcy złotych. Litwin nie chciał jednak o tym słyszeć.

Kalmanowiczowa, nie mając innego wyjścia, za pośrednictwem swego doradcy prawnego złożyła przeciw swemu byłemu mężowi skargę do Urzędu Prokuratorskiego.

Sprawa ta wywołała wielkie wrażenie w łódzkich sferach przemysłowych, gdzie zarówno Kalmanowiczowa, jak i Litwin są znani.

Z teatrów

TEATR POLSKI.

Dziś o godz. 4 pop. „Tessa"; o godz. 8.30 w. „Gałązka rozmarynu".

TEATR KAMERALNY.

Dziś o godz. 4 pop. „Kobieta bez skazy" o godz. 8.30 w. „Powrót Mamy".

TEATR POPULARNY.

Dziś o godz. 4 pop. „Rozkoszna dziewczyna"; o godz. 8.15 wiecz. „Moralność pani Dulskiej".

W RADIO

CZWARTEK, 6 stycznia

8.00 Sygnał czasu. 8.05 Dziennik poranny. 8.15 Koncert poranny w wykonaniu orkiestry wojskowej. 9.00 Transmisja nabożeństwa. Po nabożeństwie około godz. 10.30 Część I: Muzyka (płyty). Część II: Kwintet dęty Konserwatorium Łódzkiego. 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek muzyczny. 13.00 Wspomnienia ukraińskie o Władysławie Orkanie. 13.15 Muzyka obiadowa (ze Lwowa). Orkiestra salonowa, Gizela Rohańska (śpiew) i Kazimierz Jurkiewicz (fagot). 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 Audycja dla dzieci. 16.15 Koncert solistów. 17.00 O książce „Dzieje Polski nowożytnej" — prof. Konopczyńskiego. 17.15 Polska Kapela Ludowa. 18.00 „O miłości do zwierząt" — pogadanka. 18.10 Wiadomości sportowe lokalne. 18.15 Audycja wymienna z Krakowa. 18.40 Koncert życzeń (część I sza). 19.00 Odczytanie programu. 19.05 Bawimy się w Króla Migdałowego. 19.45 Wiadomości sportowe. 20.00 Tancerka Fanny Klener — operetka w 3 aktach Jana Straussa. W przerwie około 20.45: Dziennik wieczorny. Pogadanka aktualna. 21.50 Szkic literacki. 22.05 Piotr Czajkowski—Trio a-moll op. 50. 22.55 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.00 — 23.30 Koncert życzeń (II część).

Cała rodzina fabrykowała weksle

Sensacyjna sprawa przed Sądem Okręgowym

W niezwykle sensacyjna sprawa toczyła się w dniu wczorajszym przed Sądem Okręgowym w Łodzi. Ławę oskarżonych zajęli członkowie rodzny Cudkiewiczów, którzy odpowiadali za fabrykowanie weksli, przy pomocy których wyłudzili przędzę na kilkadziesiąt tysięcy złotych od różnych kupców łódzkich. Sprawa ta przedstawia się, jak następuje:

W lipcu 1936 roku właściciel pończoszarni zarobkowej w Aleksandrowie, Robert Mader, złożył do prokuratora skargę przeciw swemu agentowi Ernestowi Milnickierowi, zamieszkałemu przy ulicy Franciszkańskiej 34 o przywłaszczenie sobie przędzy na sumę około 10 tysięcy złotych na jego szkodę. Dalej Mader zarzucał Milnickierowi, że przyjmował dla niego różne zamówienia na przędzę, dając mu wzamian weksle klientowskie, które poszły po tym do protestu i okazały się sfałszowanymi.

Wszczęto dochodzenie i poddano badaniu wystawcę szeregu weksli, którym okazał się niejaki Herszlik Rybsztein. Ten zeznał, że w swoim czasie zgłosiła się do niego Chana Ita Cudkiewiczowa, zamieszkała przy ulicy Południowej 21 i zaproponowała mu „ażeby powiadomił ją za każdym razem, kiedy pod jego adresem nadejdzie zawiadomienie o płatności weksla, który ona sama wykupi. Ponieważ mąż Cudkiewiczowej, 47-letni Icek Cudkiewicz, był już w swoim czasie karany za fałszerstwo weksli, powstało domniemanie, że i on napewno maczał ręce w tej robocie, wobec czego zaczęto go badać. Ponadto poddano przesłuchaniu całą jego rodzinę, składającą się z kilku nieletnich dzieci, z syna, 21-letniego Salomona oraz kuzynki, 31-letniej Ruchli Kurchard - Drekslerowej.

W toku dochodzenia wyszły na jaw nader sensacyjne szczegóły. Okazało się, że Cudkiewiczowie posiadali u siebie w domu całą fabryczkę weksli, puszczając je w obieg po mieście i w tym celu jako wystawcy figurowali nie tylko pełnoletni członkowie rodziny Cudkiewiczów, ale nawet małe, nieletnie dzieci, które również podpisywały weksle. Milnickier był w ścisłym kontakcie z Cudkiewiczami, którym płacił od sztuki za każdy weksel.

W toku dalszego śledztwa okazało się, że autor skargi do prokuratora, Mader, wiedział bardzo dobrze o machinacjach Milnickiera, który był zresztą jego wspólnikiem. Dalej wyszło na jaw, że Mader sam puszczał w obieg przez siebie samego fabrykowane weksle, t. zw. „piwniczne", za które nabywał od kupców hurtowników przędzę. Mader sam sobie nawet ogłosił upadłość, narażając swych wierzycieli na znaczne straty, sięgające kilkudziesięciu tysięcy złotych. Mader, który chciał pozbyć się niewygodnego wspólnika, Milnickiera, złożył na niego doniesienie do Urzędu Prokuratorskiego, ale w końcu sam także wpadł.

W związku z tym pociągnięto do odpowiedzialności karnej: Ernesta Milnickiera, Salomona Cudkiewicza, matkę jego, Chanę Itę Cudkiewiczową, męża jej, Icka, kuzynkę Cudkiewiczów, Ruchlę Kurchard - Drekslerową oraz głównego inicjatora całej tej sprawy, Roberta Madera.

Na rozprawę wezwano kilkudziesięciu świadków, których zeznania trwały przez cały dzień.

Nocne dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki:

Kon — Plac Kościelny 8. Charemza — Pomorska 12. Wagner — Piotrkowska 67. Zajączkiewicz — Plac Boernera. Gorczycki — Przejazd 59. Epstein — Piotrkowska 225. Szymański — Przędzalniana 75.

Wiadomości z całej Polski

EPIDEMIA CHORÓB ZAKAŹNYCH.

We wsiach wschodniej Małopolski zanotowano objawy zachorowań na: tyfus, szkarlatynę i zapalenie opon mózgowych. Zanotowano kilka wypadków śmiertelnych.

MORDERSTWO NA TLE PORACHUNKÓW OSOBISTYCH

We wsi Marulew, pow. kolskiego, na tle porachunków osobistych wywiązała się awantura pomiędzy 17-letnim Antonim Wojtyrą a jego rówieśnikiem, Stanisławem Jasińskim, z którym razem sprzedawał choinki, wycięte potajemnie z pobliskiego lasu.

Przy podziale zysków Wojtyra przy pomocy 17-letniego Stanisława Drobiny, napadł na Jasińskiego i kilku uderzeniami żelaznym łańcuchem rozłupał mu czaszkę. Ranny wkrótce zmarł. Wojtyrę i Drobinę osadzono w więzieniu.

Roger Regis

Cudowna kuracja

Mały zegar ścienny wybił pięć razy, a równocześnie rozebrzmiał dzwonek przy drzwiach wejściowych. Jasnowłosa Maud zeskoczyła z kozetki, mrucząc:

— Stary osieł, ani jednego dnia nie pozostawi mnie w spokoju; jak dobrze pójdzie, ten człowiek jeszcze w dniu śmierci zjawi się tu ze zwykłą punktualnością.

Zatrzymała się przed lustrem, przyobiekając usta w uśmiech, równie sztuczny jak barwa brzoskwini na policzkach i połysk złota we włosach. Po tym, promieniejąca radością i szczęściem, pobiegła z wyciągniętymi rękami na spotkanie gościa.

— Chwała Bogu! Jak się pan powodziło od wczoraj, panie Grangeot? Wspaniały dzień, nieprawdaż? Wygląda pan znów doskonale, młodzieńczo. Niech pan siądzie przy piecu, by się nieco ogrzać. Za chwilę powrócę z wodą mineralną.

Biedna Maud zna to już na pamięć; gra tę rolę od dziesięciu lat codziennie od piątej do siódmej.

Dziesięć bitych lat trwa ta śmieszna komedia. Pan Grangeot, który ongiś był przyjacielem rodziców Maud, tak przyzwyczaił się do codziennych odwiedzin ich domu, że wstawił je do swego porządku dnia, jako niewzruszalny punkt. Gdy rodzice Maud zmarli, starszy pan przeniósł swe przyjacielskie uczucia na córkę i nie przestał zjawić się tu co dziennie cztery godziny — z punktualnością budzika.

Pan Grangeot dobiegał siedemdziesiątki, był okrągłiutki i gładki jak kula bilardowa, w obejściu zaś wzór korekt a nawet wytworny. W latach młodych, podczas których jedynym jego zajęciem było obcinanie kuponów, codzienne wizyty u Maud stanowiły w jego życiu jasną plamę, której nie chciał by utracić za żadną cenę. Hojnie obdarowywał swą przyjaciółkę, nadto przebąkiwał, że uczyni ją jedyną spadkobierczynię swego majątku. Maud nie posiadała zaś nic innego, jak przyjąć go z bohaterską cierpliwością.

Pn Grangeot, człowiek lubiący porządek, którego uregulowany tryb życia z biegiem lat doszedł do pedanterii mechanizmu, mniej więcej w ten sposób ułożył swe doczesne dni.

Spał do dziewiątej rano, po tym kąpiel, masaż i inne zabiegi toaletowe. Stary kamerdyner podawał śniadanie, które składało się z befsztyka, pieczywa i wody mineralnej. Mały spacer po bulwarach między jedenastą i dwunastą zamykał tę część dnia i doprawiał apetytu do południowego posiłku. Po obfitym drugim śniadaniu pan Grangeot wypoczywał nieco, po czym brał się systematycznie do pracy. Polegała ona na segregowaniu akcji, obligacji, polis i innych papierów wartościowych, które z lubością oglądał na wszystkie strony. Po obcięciu aktualnych kuponów, układał je starannie w odpowiednie kasetki i pakiety.

Od piątej do siódmej trwała nie odmienna wizyta u Maud, podczas której w zimie siadywał przy kominku, a w lecie przy oknie. Maud podawała ma napój dietetyczny— szklankę wody mineralnej, której picie uważał za skuteczne lekarstwo przeciwko chorobie nerek. Rozmawiano; ona opowiadała, o odwiedzinach w sklepach czy magazynach oraz o tym, co zamierza w najbliższym czasie.

Po czym o godz. siódmej pan Grangeot kłaniał się małymi lekkami, podnosząc do ust pergaminowy kufelek, dawał mądre ręki i gładził Maud po ręce. Z uderzeniem siódmej godziny siódmej podnosił się, całował przyjaciółkę po ojcowsku w czoło i udawał się do klubu na obiad. O godzinie dziesiątej kładł się już do łóżka.

Z tego, skrupulatnie stosowanego podziału dnia ciągnął pan Grangeot podwójny zysk. Czuł się znakomicie i żył w przekonaniu, że z matematyczną dokładnością rozwiązał problemat szczęścia.

Maud była zbyt mądrą, by lekceważyć przyjaźń starego pana. Miała w duszy uśmiech ironii wobec drobnych scen zazdrości z jego strony, ale strzegła się pilnie, by nie wykazać, jakim wstrętem napawały ją stałe jego wizyty, podczas których picie wody mineralnej celebrował jak obrządek.

Starała się dogodzić mu. Przez całych dziesięć lat usiłowała być dobrą, tolerowała jego słabostki, przede wszystkim w dziedzinie diety, podawała mu wodę mineralną, którą pan Grangeot uważał za przywracającą młodość.

Tego dnia jednak nie wszystko wydawało się w porządku. Pan Grangeot jak zwykle zwilżył wargi napojem, wnet jednak odstawił szklaneczkę i rzekł podniesionym głosem, nie bez wyrzutu:

— Maud, oszukujesz mnie!

Oskarżona zarumieniła się:

— Ależ, panie Grangeot! O co chodzi?

— Tak, oszukujesz mnie — dowodził starszy pan, nie bacząc na zdumienie przyjaciółki. — Już dawno chciałem ci to powiedzieć, ale miałem jeszcze wątpliwości. Dziś jednak jestem zupełnie pewny. Ta woda nie jest kryniczną, lecz zwykłą, którą wypełniasz firmowe flaszki i dajesz mi do picia!

Maud, która oczekiwała zupełnie innego zwrotu sprzeczki, odetchnęła niewidocznie, po czym odpowiedziała zasmucona:

— Jakże to brzydko, panie Grangeot ,że posądza mnie pan o tego rodzaju oszustwo! Miałażbym w taki sposób podchodzić pana, który jest uosobieniem dobroci? Gdyby pan dobrze obserwował, spostrzegłby pan, że w pańskiej obecności odpieczętowałam korek.

— No, to łatwo...

— Panie Grangeot, przysięgam!

— Jeżeli tak, powiedz mi, dlaczego woda, którą podaje mi służący w domu, ma zupełnie inny smak, aniżeli ta, którą tu piję?

Maud była tak wściekła z powodu niezawinionego podejrzenia, że początkowo nie znalazła odpowiedzi. Nagle błysnęła jej myśl, wyjaśniająca dziwne podejrzenie. Należało tylko zrobić próbę, może zadowoli starego gbura.

— Nie wiem, co tu jest flaszce — rzekła spokojnie. — W każdym razie jest to oryginalne opakowanie. Mam drugą z innej apteki. Mogę ją przynieść.

Żywo pobiegła do kuchni, wypełniła wodą spod kranu zapasową flaszkę i zaniosła do pokoju z całym ceremoniałem.

— Proszę, niech pan skosztuje! Czy i to jest zwyczajna woda?

Pan Grangeot, poza troską o stan nerek, lubił uchodzić za znawcę wód mineralnych. Umoczył wargi w bezbarwnym płynie, posmakował językiem, wreszcie rzekł energicznie:

— O, widzisz! To jest prawdziwa woda mineralna, która tak dobrze robi mi na nerki! W domu tylko taką piję. Kochana Maud, kupuj ją zawsze tam, skąd ta flaszka pochodzi.

— Z przyjemnością, panie Grangeot — zawołała Maud, z trudem powstrzymując wybuch śmiechu— zwłaszcza, że apteka jest tuż pod bokiem!

Przyjaciółka pana Grangeot do trzymała słowa. Nie zdradziła tajemnicy. Gdyby wiedziała, że kamerdyner — stary wyga, od dziesięciu lat wypełnia te same flaszki zwykłą wodę mineralną, która tak dobrze służy nerkom... z wodociągu.

Tłum. K. L.

Kronika organizacyjna

W piątek, dnia 7-go b. m. o godz. 7-ej wiecz., odbędą się we wszystkich dzielnicach zebrania członków P. P. S.

Wybuch w sklepie zaprawy do podłóg

W dniu wczorajszym, w sklepie Alberta Miłowskiego (lat 41) przy ul. Srebrzyńskiej 17, nastąpił z narazie nie ustalonych przyczyn wybuch zaprawy do podłogi. Wskutek wybuchu poparzony został dotkliwie właściciel sklepu Miłowski, do którego trzeba było wezwać pogotowie miejskie. Lekarz dyżurny przewiózł ofiarę poparzenia do domu.

Ziemniaki podrożały

Wskutek silnych mrozów dowóz ziemniaków do Łodzi wydatnie zmniejszył się, tak że na wtorkowym targu znalazła się zaledwie czwarta część normalnego przywozu. Wskutek ograniczenia podaży ceny ziemniaków podniosły się przeciętnie o 20 proc. i płacono za kilo do 8—10 gr. Liczyć należy, że jest to przejściowa zwyżka i z chwilą zmniejszenia się mrozów winien nastąpić spadek cen.

15-letni chłopiec na czele szajki złodziejskiej

Ostatnio policja wpadła na trop szajki złodziejskiej, zorganizowanej przez młodocianych włamywaczy, którzy dokonali szeregu zuchwałych kradzieży mieszkaniowych, występując w roli żebraków, okradających pozostawione czasowo bez opieki mieszkania. Na czele szajki stał 15-letni Antoni Skoczylas. Skoczylasa zatrzymano w melinie złodziejskiej na ul. Drewnowskiej i osadzono w areszcie do dyspozycji sądu.

Armia inwalidów pracy rośnie...

Straszny wypadek zdarzył się w dniu wczorajszym w fabryce Scheiblera i Grohmana przy ul. Emilii 24. Robotnicy 27-letniej Helenie Szydłowskiej, zam. przy ul. Łąkowej 25 (Zarzew), tryby maszyny zmiażdżyły wszystkie palce u rąk. Do nieprzytomnej kobiety wezwano lekarza pogotowia Czerwonego Krzyża, który po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł do szpitala Okręgowego w stanie ciężkim.

* * *

W fabryce wyrobów gumowych Eiserta i Schweikerta przy ul. Gdańskiej 47, robotnik 56-letni Jan Kurkowski, zam. przy ul. Franciszkańskiej 42, doznał urazu kręgosłupa w czasie dźwigania zbyt wielkiego ciężaru. Wezwany lekarz pogotowia Czerwonego Krzyża przewiózł go w stanie osłabionym do domu.

* * *

Na posesji przy ul. Władysława 4, robotnik blacharski 35-letni Michał Werner, zam. przy ul. Kątnej 67, w czasie naprawiania pękniętej rury deszczowej, upadł z drabiny z wysokości kilku metrów i odniósł złamanie obojczyka oraz 2 żeber. Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia i przewiózł do szpitala.

* * *

43-letni Józef Zakąta, zam. przy ul. Podrzecznej 15, został na podwórzu tejże posesji przygnieciony płytą żelazną, ulegając złamaniu kilku żeber. Wezwany lekarz pogotowia Czerwonego Krzyża przewiózł go w stanie ciężkim do szpitala.

Czytajcie prasę socjalistyczną!

Z codziennych walk robotników

W niedzielę wiec pracowników umysłowych

Jak już donieśliśmy, na niedzielę, dnia 9 stycznia rb. zwołany został w sali Towarzystwa Śpiewaczego, przy ul. 11-go Listopada 21 wielki wiec pracowników umysłowych, zorganizowany przez Unię Związków Pracowników Umysłowych.

Na wiecu tym poruszone będą zagadnienia, żywo obchodzące ogół pracowników umysłowych, a więc przede wszystkim: sytuacja pracowników pod względem społecznym i gospodarczym, sprawa umów zbiorowych i przymusowego rozjemstwa, wprowadzenia samorządów do instytucji ubezpieczeń społecznych oraz kwestia zrzeszenia pracowników umysłowych w odpowiednich związkach zawodowych. Powzięte rezolucje zostaną przesłane odpowiednim władzom.

Na wiecu przemawiać będą delegaci z Warszawy ob. ob.: Gacki i Kościński oraz prezes Unii w Łodzi ob. Milewski.

Delegacja łódzka na zjazd pracowniczy w Warszawie

Jak już donieśliśmy, w dniach 16 i 17 stycznia r. b. odbędzie się w Warszawie ogólnopolski zjazd pracowników umysłowych. Na zjazd ten wybiera się między innymi bardzo liczna delegacja z Łodzi, która składać się będzie z 12 osób. Delegacja ta reprezentuje szereg związków zawodowych pracowników umysłowych z terenu Łodzi.

Delegacja łódzka poruszy między innymi sprawy zwiększenia personelu w Inspekcji Pracy, celem wzmożenia kontroli w przedsiębiorstwach handlowych, oraz tępienia nadużyć przy wyzyskiwaniu pracowników umysłowych. W Łodzi zdarza się bowiem bardzo często, że szereg przedsiębiorstw ubezpiecza pracowników umysłowych jako fizycznych, przez co narażą ich na poważne straty przy korzystaniu z różnych świadczeń społecznych.

Przemysłowcy odpowiedzieli wreszcie na postulaty majstrów

W wyniku długotrwałej akcji majstrów fabrycznych o zawarcie umowy zbiorowej, przemysł sprecyzował obecnie swe warunki i podał je do wiadomości majstrów.

W związku z tym wyznaczone zostało posiedzenie Zarządu Głównego Związku Majstrów, które szczegółowo rozpatrzy propozycję przemysłu, po czym zwołane zostaną w styczniu rb. zebrania ogólne sekcji: tkackiej, przędzalniczej, farbiarskiej i wykończalniczej, na których zapadną decyzje odnośnie przyjęcia względnie odrzucenia propozycyj przemysłu.

Okupacja składu mebli

W dniu wczorajszym wybuchł strajk okupacyjny w składzie mebli firmy Winter przy ulicy Głównej 65. Powodem strajku jest wymówienie pracy przez właściciela jednemu z robotników, który pracował w tej firmie przez 15 lat. Pracodawca sprzeciwił się żądaniu zastosowania podziału pracy, wysunięte przez robotników. O strajku powiadomiono Inspekcję Pracy.

Znów zatarg w fabryce kapeluszy

W łódzkiej fabryce kapeluszy, dawniej Schlee przy ul. Targowej 2, wybuchł nowy zatarg na tle niedotrzymania przez firmę przyjętego w swoim czasie zobowiązania przyjęcia starych robotników do pracy.

Na skutek interwencji związku zaw. Inspektor Pracy XII-go obwodu zajął się zlikwidowaniem zatargu i wyznaczył konferencję na 10 bm.

ZOBACZYCIE
wspaniałe w swym realiźmie sceny pod Racławicami
WZRUSZĄ WAS
dzieje dwóch przyjaciół, kochających jedną piękną dziewczynę.
Kościuszko pod Racławicami
W rolach głównych:
Barszczewska, Białoszczyński, Zacharewicz, Pichelski, Samborski, Węgrzyn
Reżyseria: Józef Lejtes
Muz. Prof. Jan Maklakiewicz
Dziś premiera
w „GRAND-KINIE"

Kto może korzystać z Pomocy Zimowej?

Miejski Obywatelski Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym zawiadamia zainteresowanych, że pomoc zimowa udzielona będzie:

1) Osobom, pozostającym bez pracy i pozbawionym środków egzystencji, którzy utrzymywali się wyłącznie z wykonywanej pracy najemnej w przemyśle, handlu, rzemiośle, transporcie, biurowości, zakładach użyteczności publicznej lub w charakterze służby domowej;
2) posiadającym zdolność fizyczną do pracy i mogącym w każdej chwili pracę rozpocząć w wypadku jej uzyskania;
3) utracili pracę nie z własnej winy;
4) zamieszkują conajmniej od 3-ch miesięcy w Łodzi, przy czym wyjazdy na roboty stałe lub dorywcze, oraz nieobecność powstała wskutek odbywania służby wojskowej, pobytu w szpitalu, służby w junackich hufcach pracy, lub przebywanie w zakładach przymusowego odosobnienia nie uważa się za przerwę w zamieszkiwaniu;
5) nie pobierają zasiłków ustawowych z Funduszu Pracy lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie pobierają renty, emerytury, lub zasiłków z samorządu i nie posiadają majątku, ani też żadnych innych środków utrzymania, przekraczających wartość świadczeń Pomocy Zimowej;
6) młodzież przygotowana do pracy zawodowej może być objęta akcją Pomocy Zimowej na ogólnych zasadach;
7) mogą być pozbawieni pomocy zimowej na okres 3-ch miesięcy lub krótszy osoby, które:
   a) dobrowolnie rozwiązały stosunek najmu pracy, która zapewniała im dostateczną egzystencję materialną i moralną;
   b) utraciły pracę na skutek okoliczności powodujących w myśl obowiązujących ustaw, natychmiastowe wydalenie z pracy;
   c) świadomie starali się obejść przepisy, obowiązujące w okresie ewidencji i kwalifikacji do pomocy zimowej, oraz świadomie wprowadzili w błąd organa pomocy zimowej odnośnie posiadanych warunków do korzystania z niej;
   d) w rodzinie, składającej się z kilku bezrobotnych, prowadzących wspólne gospodarstwo domowe — pomoc zimową na całą rodzinę otrzymać może tylko jeden członek rodziny;
   e) nie może otrzymywać pomocy zimowej żaden z bezrobotnych, jeśli jeden z jego członków rodziny, z nim razem mieszkających i prowadzących wspólne gospodarstwo, zarobkuje lub posiada dochody, przewyższające wysokość świadczeń pomocy zimowej;
8) bezrobotny, ubiegający się o pomoc zimową, winien złożyć w Miejskim Obywatelskim Komitecie Zimowej Pomocy Bezrobotnym:
   a) pisemne zgłoszenie o pomoc
   b) zaświadczenie wydane przez właściwą władzę administracyjną lub administrację domu o miejscu i czasie zamieszkania bezrobotnego, o jego stanie rodzinnym, wraz z wykazaniem członków rodziny, pozostających na utrzymaniu bezrobotnego;
   c) dowód stwierdzający, że bezrobotny zatrudniony był w charakterze pracownika najemnego.

Lotnictwo chińskie w akcji

HANKEU (PAT). — Agencja chińska „Central News" stwierdza, że samoloty chińskie, które bombardowały Wuhu, zniszczyły lotnisko i 6 samolotów japońskich. Central News twierdzi, że w czasie raidu na Wuhu w dniu 3 stycznia, samoloty chińskie zatopiły dwa japońskie okręty wojenne, jak przypuszczają, kontrtorpedowce.

Interwencja brytyjsko-francuska w Bukareszcie

LONDYN (PAT). — Gazety londyńskie donoszą o interwencji brytyjsko-francuskiej w Bukareszcie, mającej na celu ulżyć, zagrożonej sytuacji 800 tys. żydów w Rumunii. Jak wyjaśniają, poseł brytyjski zwrócił się do rządu rumuńskiego celem przypomnienia temu rządowi o stałym zainteresowaniu rządu brytyjskiego w sprawie poszanowania traktatu mniejszościowego, podpisanego w Paryżu w grudniu 1919 r., podobna akcja podjęta została również przez posła francuskiego.

Radiostacja republikańska w Teruelu

BARCELONA (PAT). — Wojska rządowe zainstalowały dziś radiostację na przedmieściach Teruelu. Stacja ta rozpoczęła dziś swe emisje.

Wyrok w sprawie fabrykantów weksli

W dniu wczorajszym zapadły wyroki w sprawie fałszerzy weksli, której przebieg podajemy obszernie na innym miejscu.

Ernest Milniker został skazany na 1 rok więzienia, Salomon Cudkiewicz na 10 miesięcy więzienia z zawieszeniem na przeciąg 3 lat, matka jego Chaja Ita zakład poprawczy z zawieszeniem, Icek Cudkiewicz na półtora roku więzienia bez zawieszenia, kuzynka jego Ruchla Kurcbard-Dreksler na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem, Robert Mader na 1 rok więzienia bez zawieszenia, oraz na zapłacenie grzywny w wysokości 500 złotych.

W motywach wyroku Sąd podkreślił, że jak wynikało z przewodu sądowego, Cudkiewiczowie byli jedynie narzędziem w ręku Milnikera, który wespół z drugim oskarżonym, Maderem, był głównym inicjatorem masowej fabrykacji weksli. Biorąc to pod uwagę, Sąd zawiesił małoletnim członkom rodziny Cudkiewiczów wyrok.

Ze sportu

Zainteresowanie robotników szachami wzrasta

Niedawno założona sekcja szachowa RKS TUR, rozwija się nader pomyślnie. Szachy znalazły wielu zwolenników, którzy z dużym zainteresowaniem uczęszczają na wykłady o technice gry. Rozgrywane obecnie mistrzostwa klubu, skupiły ponad 20-tu uczestników.

Tak piękny rozwój sekcji, skłonił kierownictwo do zgłoszenia akcesu do Okręgowego Związku Gry Szachowej.

Jest to obok „Jutrzni", już drugi klub robotniczy zgłoszony do Związku.

Rozgrywki szachowe o mistrzostwo Łodzi

W dalszym ciągu rozgrywek szachowych o drużynowe mistrzostwo Łodzi, Jutrznia odniosła duży sukces zwyciężając YMCĘ 3:1. Tramwajarze przegrali z Ogniskiem Podoficerskiem 2:4, a Arco (fabryczny klub Allarta) wygrało ze Skarbowcami 5:1.

Po 7-miu rundach prowadzi w rozgrywkach ŁKSz przed Jutrznią, YMCĄ i Kołem Młodz. Spółdz.

REPREZENTACYJNE KINO
RIALTO
Niekoronowana królowa piosenki, czarująca artystka i śpiewaczka
Dziś premiera!
MARTA EGGERTH
w swoim najnowszym wielkim przeboju p. t.
PIEŚŃ JEJ MATKI
W głównej roli męskiej: JOHANNES HAESTERS słynny tenor holenderski
Reżyseria: DETLEPA SIERCKA twórcy „Ostatniego akordu"
Dziś o g. 12 i 2 — 2 PORANKI
Ceny od 85 gr.

Dźwiękowe kino PRZEDWIOŚNIE
Żeromskiego 74—76, tel. 129-88.
Dziś i dni następnych wielka komedia muzyczna
PAN REDAKTOR SZALEJE
Z najmilszą parą amantów polskich MARIĄ BOGDĄ i ADAMEM BRODZISZEM w pozostałych rolach: Wiklińska oraz dwie nowe gwiazdy Leitzkówna i Radojewska, w rolach męskich Fertner, Sielański, Orwid i Bogucki.
Następny program: „PŁOMIENNE SERCA" z E. Barszczewską, K. Jun.-Stępowskim, Węgrzynem i Białoszczyńskim w rolach gł.
Ceny miejsc na 1 seans po 50 gr. — Ceny miejsc: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupon ulg. 70 gr.
Początek seansów o g. 4, w niedziele i święta o g. 12.

Kino-Teatr „ZACHĘTA" Łódź, Zgierska 26 Tel. 181-99.
Dziś po raz ostatni!
BARBARA RADZIWIŁŁÓWNA
w gł. roli: JADWIGA SMOSARSKA i WITOLD ZACHAREWICZ.

KINO „TON" KOPERNIKA 16
Dziś i dni następnych — Najwspanialszy film
„BARKAROLA"
kuszące pieśni weneckich gondolerów, oraz sławna pieśń z opowieści Hoffmana
W roli głównej: LIDA BAAROWA, GUSTAW FRÖHLICH
Następny program: „GDY KWITNĄ BZY"
Passe-partouts i bilety wolnego wejścia bezwzględnie nieważne.
Początek w dni powszednie o godz. 4-ej, w niedziele o godz. 12-ej.

Kino Dźwiękowe CORSO
Początek w dnie powsz. o g. 4, w soboty i niedziele o g. 12.
Ceny od 50 groszy
Dziś i dni następnych! Po raz pierwszy w Łodzi
Postrach Opery
w rolach głównych Borys Karlof, Warner Oland
Film o niebywałym napięciu
Nad program MALI GENIUSZE
Następny program: „DZIKIE ŚCIEŻKI"

Kino-teatr URANIA (DAWNIEJ „CZARY") Cegielniana Nr. 2
Dziś i dni następnych!
SŁYNNI WESOŁKOWIE EKRANU
PAT i PATACHON
w najweselszej komedii zakrojonej na wielką skalę p. t.
Pat i Patachon w raju
Małżeństwo z przypadku — i małżeństwo z miłości — oto opowieść o czterech zakochanych w
Jego złota rybka
W rol. gł.: JEAN HARLOW — MYRNA LOY
WILLIAM POWELL — SPENCER TRACY
Początek w dnie powszednie o godz. 4-ej po poł. a w sobotę niedziele i święta o godz. 11-ej po poł.—Ceny miejsc od 50 gr.

CAPITOL
Początek w dni powszednie o g. 4, w soboty i niedziele o g. 12 w poł.
Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.
Dziś premiera!
Passe-partouts i bilety wolnego wejścia bezwzględnie nieważne.
Najweselsza komedia muzyczna
„Zaczęło się w pociągu"
z Robertem Taylor i Eleanor Powell w r. gł.

Drukarnia Ludowa w Łodzi, ul. Piotrkowska 83.